

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2023

Anna Michalová

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Bakalářská práce

**Fenomén fancastingu – Případová
studie: Pobertové ze série *Harry Potter***

Anna Michalová

Katedra divadelních a filmových studií

Vedoucí práce: Mgr. Anna Bílá

Studijní program: Filmová studia – Televizní a rozhlasová studia

Olomouc 2023

Prohlašuji, že jsem bakalářskou/diplomovou práci na téma *Fenomén fancastingu – Případová studie: Pobertové ze série Harry Potter* vypracoval(a) samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Datum

.....

podpis

Ráda bych touto cestou poděkovala Mgr. Anně Bílé za všechny její cenné rady, vstřícnost a obrovskou trpělivost při vedení mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat mým přátelům a rodině za veškerou podporu a pomoc.

Abstrakt

Bakalářská práce se věnuje fanouškovské aktivitě zvané „fancasting“. Definiuje fancasting a rozebírá jeho podoby, formy a tendence. Na případové studii je rozebrán konkrétní příklad fancastingu a to obsazování rolí Pobertů ze série *Harry Potter*. Práce rozebírá unikátní způsob práce s fancasty v této fanouškovské komunitě a zaměřuje se na fanouškovská videa na sociální síti TikTok.

Klíčová slova

Fanouškovské aktivity, fandom, online komunity, fancasting, fan videa, *Harry Potter*, Pobertové, TikTok

Abstract

The main focus of this bachelor thesis is a fan activity called "fancasting". It defines this phenomenon and discusses its forms and tendencies. This activity is illustrated in a case study using a specific example of fancasting, namely the casting of the so-called Marauders from the *Harry Potter* series. The thesis shows the unique way of working with fancasts in this particular fan community and focuses on fan videos on the social network TikTok.

Key words

Fan activities, fandom, online communities, fancasting, fan videos, *Harry Potter*, Marauders, TikTok

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. TEORETICKÁ ČÁST	9
2.1. Fanoušci jako aktivní recipienti	9
2.1.1. Fanouškovská tvorba.....	12
2.1.2. Vývoj aktivní fanouškovské participace.....	15
2.2. Definice fancastingu	17
2.2.1. Podoby.....	18
2.2.2. Fancasting jako nástroj	21
2.2.3. Race a gender bending.....	23
2.2.4. Dělení fancastů	24
2.2.5. Shrnutí	27
3. PŘÍPADOVÁ STUDIE	28
3.1. Harry Potter jako kulturní fenomén.....	29
3.1.1. Kulturní dopad.....	29
3.1.2. Fanouškovství u Harryho Pottera	31
3.1.3. Fanouškovská tvorba a J.K. Rowling	32
3.1.4. Aktivismus a kontroverze.....	33
3.2. Postavy Pobertů	34
3.2.1. Kanonické zobrazení	35
3.2.2. Fandom Pobertů	38
3.2.3. Queer interpretace a Wolfstar.....	41
3.2.4. All the Young Dudes.....	44
3.2.5. Další vývoj fandomu	46
3.3. Fancasty Pobertů	47
3.3.1. James Potter.....	47
3.3.2. Sirius Black	49
3.3.3. Remus Lupin	52
3.3.4. Petr Pettigrew	53

3.3.5.	Lily Evans.....	55
3.3.6.	Regulus Black.....	56
3.3.7.	Ostatní postavy	58
3.4.	Způsob používání fancastů	60
3.5.	Analýza vybraných fanouškovských videí.....	63
3.5.1.	Představení zvolených fancastů.....	64
3.5.2.	Prozkoumání určitého momentu/postavy skrze text písně	65
3.5.3.	Videa s narativem	67
3.5.4.	Videa podle fanfikcí	71
3.6.	Přesah fancastů do filmového průmyslu.....	74
3.7.	Unikátnost fancastů v rámci fandomu Pobertů	75
3.8.	Shrnutí	76
4.	ZÁVĚR.....	79
5.	SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ A LITERATURY	81
6.	SEZNAM OBRÁZKŮ	89

1. Úvod

S rozvojem internetu a vznikem pestrých online komunit je dnes jednodušší než kdy dříve najít fanoušky určitého mediálního obsahu, zapojit se do online diskusí nebo distribuovat vlastní fanouškovskou tvorbu. Fancasting je jedna z mnoha běžných aktivit, do kterých se fanoušci zapojují. I přes jeho rozšířenost nebyl tento fenomén dosud široce akademicky definován, chci proto v mojí práci tuto aktivitu prozkoumat a zjistit, nakolik je relevantní pro filmový průmysl.

V teoretické části mojí práce navážu na stěžejní díla fanouškovských studií a nastíním již definované způsoby, jak fanoušci s díly pracují a vytváří si své vlastní významy. Dále budu popisovat, jak se fanouškovství změnilo s technologickým posunem a nástupem internetu a jak jsou dnes fanoušci a producenti médií více propojeni než kdy předtím, což má za následek vzájemné ovlivňování obou stran.

V druhé části mé práce se budu věnovat případové studii, a to fancastingu Pobertů ze série *Harry Potter*. Fandom *Harryho Pottera* je jednou z největších a nejaktivnějších online komunit, já ale budu zkoumat specificky jen fandom, který se utvořil okolo generace Harryho rodičů, tj. zmiňovaných Pobertů a jejich dalších spolužáků. Tento unikátní způsob využívání fancastů bych chtěla více přiblížit a definovat v čem se liší od tradičních fancastingových aktivit.

Jako hlavní oblast zkoumání byla zvolena fanouškovská videa, která fanoušci tvoří a distribuují na sociální síti TikTok. Tato videa naznačují, jak jsou fancy používány, jak je tato audiovizuální tvorba koncipována, jaké si fanoušci vybírají postavy a témata. Cílem mé práce je definovat aktivitu fancastingu a na případové studii ukázat, jak fanoušci mohou s tímto nástrojem pracovat v jejich tvorbě.

2. Teoretická část

V této části práce nejprve představím literaturu, která se zabývá studiem fanouškovských aktivit, fanouškovské tvorbě a přímo fancastingem. Poté budu definovat pojem fancast, budu tento koncept zkoumat do větší hloubky, ustanovím motivace fanoušků, podoby fancastingu, dělení a obecné tendence. Při představení konceptu fanouškovství budu vycházet především z ustanovených pramenů v oblasti fan studies. Vzhledem k tomu, že koncept fancastingu ještě nebyl široce akademicky definován, budou mými dvěma stěžejními texty kniha Henryho Jenkinse z roku 1992 *Pytláci textů*¹ (česky 2019) a následně studie od Meghan Connor², která na Jenkinse navazuje a zabývá se konceptem fancastingu v souvislosti s fan aktivismem.

2.1. Fanoušci jako aktivní recipienti

Jenkins se v jeho knize jako jeden z prvních teoretiků zabývá objektivním studiem fanoušků. Poukazuje na to, jak jsou fanoušci společností vnímáni jako obsesivní, emocionálně nevyzrálí, infantilní konzumenti, kteří zasvětili život pěstování bezcenných vědomostí³. Jenkins vychází z teorie Michela de Certeaua a vnímá fanoušky jako aktivní tvůrce, kteří si přisvojují kulturní texty, nabízí jejich alternativní chápání a konzumací médií transformují do bohaté a komplexní participační činnosti.

Pojem „pytláci textů“ pochází rovněž od de Certeaua, který ve svém textu z

¹ JENKINS, Henry. *Pytláci textů: televizní fanoušci a participativní kultura*. Přeložil Josef ŠEBEK. Praha: Akropolis, 2019. POPs.

² CONNOR, Meghan. “Canon: Brown Eyes, Frizzy Hair and Very Clever”: Fan Art, Fan Activism, and Black Hermione Granger. In: HALLIDAY, Aria S. *The Black girlhood studies collection*. 1. Ontario, Canada: Women’s Press, an imprint of CSP Books, 2019, s. 257-277.

³ JENKINS, Henry. *Pytláci textů: televizní fanoušci a participativní kultura*. Přeložil Josef ŠEBEK. Praha: Akropolis, 2019. POPs.

roku 1980 *Čtení jako pytláčení* přirovnává čtenáře k cestovatelům: „Procházejí zeměmi druhého, jsou nomády, kteří pytláčejí na polích, která nepopsali, zmocňují se egyptského majetku, aby se z něj těšili“⁴. Touto analogií charakterizuje vztah konzumentů k autorům; vnímá tuto dynamiku jako zápas o vlastnictví textu a kontrolu nad jeho významem. Fanoušci odmítají sociální podřízenost a pasivní příjem autorského úmyslu, místo toho rozvíjí vlastní alternativní interpretace. Přestože nemají jakožto diváci přístup k prostředkům produkce a jejich možnosti ovlivnění zábavního průmyslu jsou omezené, zachovávají si jistý stupeň autonomie a jsou schopni pytláčit uměleckou formou. Jejich výhodou je také podrobná znalost konkrétního mediálního textu; jakožto fanoušci se k dílu často opakovaně vrací, a proto jsou schopni s textem dobře pracovat a upravovat ho do uměleckých forem.

Jenkins také ve svém díle zdůrazňuje komunitní rovinu čtenářských interpretací. Mezitím, co de Certeau vidí alternativní chápání textu jako chvilkovou zábavu jedince, fanoušci ve skutečnosti své interpretace sdílí ve svých komunitách a vytváří živou diskuzi. Fanouškovské komunity také nerespektují hranici mezi autory a konzumenty, fanoušci se sami stávají autory, utváří svá vlastní umělecká díla, produkují tak nové texty a v návaznosti také vytváří svou vlastní novou kulturu. Zde můžeme zmínit pojem *prozument* Alvina a Heidi Tofflerových (2001).

Argumentují, že konzumerský styl života je produkt industriální revoluce a že v dnešní postindustriální společnosti převažují spíše *prozumenti* – konzumenti, kteří zároveň vytváří. Přestože Toffler definuje pojem *prozument* především v souvislosti se službami a zbožím, můžeme tento pojem také aplikovat na tvorbu vlastního obsahu. Fanoušci se odvracejí od masově produkovaných obsahů a stávají se sami autory.⁵

⁴ DE CERTEAU, Michel. Čtení jako pytláčení. In: DVORÁK, Tomáš, ed. *Kapitoly z dějin a teorie médií*. 1. Praha: Akademie výtvarných umění, 2010, s. 135-146.

⁵ TOFFLER, Alvin a Heidi TOFFLER. *Nová civilizace: třetí vlna a její důsledky*. Praha: Dokořán, 2001. Litera (Dokořán).

Esencí *prozumentů* je podle Tofflera jejich preference vlastnoručně vyrobených produktů. Uvádí několik důvodů, proč podle něj k tomuto posunu došlo: lidé v dnešní moderní společnosti mají více volného času než v době průmyslové revoluce, mají vyšší úroveň vzdělání a nespokojí se s nudnými koníčky a především naplňují vytvářením vlastních produktů potřebu sebe-realizace (zde Toffler odkazuje na Maslowovu pyramidu potřeb – stále více lidí má zajištěné potřeby spodních pater pyramidy a mohou se tedy věnovat sebe-realizaci v podobě *prozumentsví* – vytváří vlastní výrobky a dávají jim přednost před těmi masově vytvářenými⁶).

V souvislosti s aktivní interpretační rovinou fanoušků Jenkins dále mluví o morální přesvědčenosti, kterou fanoušci mají ohledně svých oblíbených seriálů/filmů. V důsledku jejich velké znalosti textu se často stávají kritiky tvůrců, jsou schopni sami přepsat podle jejich názoru špatně napsané epizody. Zároveň se nebojí hlasitě protestovat rozhodnutí tvůrců, které považují za nežádoucí a toto pevné přesvědčení o vlastní pravdě stojí na silném komunitním základu fandomu, kde se daný diskuze odehrávají⁷.

Z akademických textů Henryho Jenkinse tedy vyplývá, že fanoušci se liší od běžných recipientů mediálního obsahu jejich aktivním zapojením. K podobné definici fanoušků se přiklání i profesor kulturních studií John Storey, podle kterého je důležitou součástí fanouškovské recepce i vlastní tvorba.⁸ Iveta Jansová (2020) však ve své knize upozorňuje, že toto kritérium aktivity se může střetávat s realitou existence fanoušků, které se za fanoušky považují, ale nijak se aktivně do fanouškovských praktik nezapojují. K tomuto rozporu podle Jansové došlo, protože

⁶ Toffler používá pojem masové produkce v souvislosti s hmotnými produkty a službami. Jeho myšlenky se však dají uplatnit i na mediální obsah, pokud navážeme na text T.W. Adorna a M. Horkheimera *Kulturní průmysl: Osvícenství jako masový podvod*. (1947)

⁷ JENKINS, Henry. *Pytláci textů: televizní fanoušci a participativní kultura*. Přeložil Josef ŠEBEK. Praha: Akropolis, 2019. POPS.

⁸ STOREY, John. *Cultural Studies and the Study of Popular Culture*. Athens, GA: university of Georgia Press, 1996.

prvotní akademické zkoumání fanoušků v 90. letech 20. století vycházelo především ze zkoumání aktivních skupin fanoušků na jejich setkáních atd. Neaktivní fanoušky, kteří se dnes vyskytují např. v online komunitách, nebylo možné prozkoumat. Je tedy nutné do dnešní definice fanoušků započítat i ty, kteří neprodukují svůj vlastní obsah, ale jejich aktivita spočívá např. v opakovaném sledování daného obsahu, osobitou recepcí a vytvořením hlubší citové vazby nebo konzumací obsahu vytvořeného ostatními fanoušky.⁹

Nutno také podotknout, že rozdíl mezi fanoušky a běžnými recipienty mnohdy netvoří ostrý předěl, spíše podle Jenkinse existuje kontinuita mezi čtenáři z řad fanoušků a ostatními čtenáři. V knize uvádí pro příklad několik výpovědí fanoušků, kteří popisují, jak přešli od příležitostné recepce určitých pořadů až k mnohem hlubšímu emocionálnímu a intelektuálnímu zapojení. Tato osobitější recepce je spojena s pozorným sledováním, nahráváním pořadu a opakovaným sledováním nebo vyšším zájmem o zákulisní a produkční informace.¹⁰

2.1.1. Fanouškovská tvorba

Tvorba fanoušků vyjadřuje nejen nadšení původním textem, ale také případnou frustraci nad absencí motivů, o které má daná komunita zájem. Iveta Jansová vnímá fanouškovskou tvorbu jako určitý druh apokryfní kultury – jedná se o tvorbu, která je založená na alternaci nebo rozvíjení již existujících produktů. Fanoušci tvoří svá vlastní díla vypůjčováním postav, příběhu nebo časoprostoru z původní předlohy.¹¹

Jako důvody vzniku Jansová jmenuje např. nesouhlas se směřováním dějové linie, nesouhlas s párováním postav, ale především vyzdvihuje motivaci vzepřít se

⁹ JANSOVÁ, Iveta. *(Bez)mocní mediální fanoušci: televizní seriál jako zdroj bojů o význam mezi fanoušky a producenty*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020.

¹⁰ JENKINS, Henry. *Pytláci textů: televizní fanoušci a participativní kultura*. Přeložil Josef ŠEBEK. Praha: Akropolis, 2019. POPs.

¹¹ tamtéž

oficiální dominantní kultuře. Jako jednu z nejčastějších interpretačních rovin v rámci fanouškovské tvorby totiž Jansová uvádí nenormativní výklad, který je osvobozený od patriarchálních a heteronormativních hodnot. Jenkins ve fanouškovské literatuře – ve fanficcích – rozeznává deset nejdominantnějších způsobů práce s textem. Tohle rozdělení podle způsobu přivlastňování textu je aplikovatelné na jakoukoli fanouškovskou tvorbu, lze ho spatřit i u fanouškovských komiksů, setech GIFů nebo fanouškovských videí.¹²

2.1.1.1. Rekontextualizace

Fanoušci doplňují „chybějící scény“, které se v syžetu nevyskytují. Jedná se o události, které byly zmíněny, ale nebyly ukázány, většinou z důvodu omezeného času. Tyto příběhy slouží jako rozšíření původního textu.

2.1.1.2. Rozšíření časové osy

Fanoušci se buď zaobírají minulostí postav a fiktivního světa před začátkem fabule, nebo pokračováním příběhu po zakončení původního textu (tyto příběhy mohou, ale nemusí být v rozporu s oficiálním kanonem).

2.1.1.3. Přefokalizování

Fokus příběhu se přesouvá od hlavních hrdinů k vedlejším postavám, které se těší fanouškovské oblíbenosti, ale dostávají jen omezený čas v původním textu.

2.1.1.4. Morální přerámování

Zpochybňuje morální univerzum původního textu tím, že jako protagonisty si volí záporné postavy, nebo naopak antagonisty prezentuje jako kladné

¹² JENKINS, Henry. *Pytláci textů: televizní fanoušci a participativní kultura*. Přeložil Josef ŠEBEK. Praha: Akropolis, 2019. POPS.

postavy. Zaobírá se charakterem dobra a zla a nabízí nový pohled do myslí antagonistů.

2.1.1.5. Žánrový posun

Posunem klíčových emočních scén mezi postavami do popředí a upozaděním hlavní dějové linky původního textu, je posunut žánr díla. Většinou se jedná o upřednostnění romantické linky.

2.1.1.6. Crossovery

Fanoušci boří hranice mezi jednotlivými texty a propojují více děl do jednoho prostředí. Zkoumají, jak by se postavy chovaly v jiném fiktivním světě, nebo jak by na sebe reagovaly postavy z různých textů.

2.1.1.7. Přemístění postavy

Jedná se o radikálnější manipulaci žánrových konvencí. Postavy jsou vyjmuty ze svého originálního prostředí, případně získávají jiná jména a identity. Většinou jsou zachovány charakterové rysy daných postav. Tato fanouškovská díla se se označují zkratkou AU – Alternate Universe.

2.1.1.8. Personalizace

Tvorba překlenuje prostor mezi fikčním světem textu a zkušenostmi fanoušků. Buď se jedná o příběhy, kdy fanoušci přidají do fikčního světa postavu inspirovanou jimi samotnými, nebo se jedná o příběhy, kde se hrdinové fikčního světa dozvídají o daném fandomu, nebo se např. dívají na seriál, ze kterého jsou atd.

2.1.1.9. Stupňování emocí

Fanoušci mají obzvlášť v oblibě momenty textu, kde se rozebírají vztahy, nebo kde jsou postavy vystaveny nějakému emočnímu vypjetí. Tato fanouškovská díla se soustředí na tyto momenty, spekuluje se zde o emocích postav a jsou zkoumány jejich vnitřní konflikty v měřítku, které v původním textu není možné.

2.1.1.10. Erotizace

V těchto příbězích fanoušci naplňují svůj zájem o intimní život postav, který v původních textech většinou není prozkoumáván do větší hloubky. Tyto příběhy jsou psány explicitním jazykem a na úvod je uváděn věkový rating, podobně jako ve filmovém průmyslu. Webová platforma s fanfikcemi Archive of Our Own například u obsahu rozlišuje *General Audiences*, *Teen and Up Audiences*, *Mature* a *Explicit*.

Tyto kategorie pomáhají nejen bližšímu porozumění charakteru fanouškovské tvorby, ale také vyzdvihují motivace fanoušků pro tvorbu daného obsahu a ukazují velkou škálu kreativity. S těmito nástroji pracují fanoušci i při fancastingu, kterému se budu podrobně věnovat v následujících kapitolách.

2.1.2. Vývoj aktivní fanouškovské participace

Protože byl text Henryho Jenkinse publikován před 30 lety, nějaké jeho části mohou být zastaralé, například v souvislosti s fanfikcemi Jenkins mluví o distribuci skrze fanouškovské časopisy, zatímco dnes je publikace mnohem snazší a přístupnější skrze internetové portály jako Archive of Our Own (známý jako AO3) či sociální sítě jako Tumblr. V roce 2014 *Textual Poachers* zpětně reflektuje Lucy Bennett ve studii *Tracing Textual Poachers: Reflections on the development of fan studies and digital fandom*¹³.

V tomto textu Bennett hodnotí *Pytláky textů* s odstupem dvaceti let, a zatímco uznává, že Jenkinsův text spolu s *The Adoring Audience*¹⁴ Lisy A. Lewis a

¹³ BENNETT, Lucy. Tracing Textual Poachers: Reflections on the development of fan studies and digital fandom. *Journal of Fandom Studies* 2 [online]. 2014, 5-20 [cit. 2023-05-08]. Dostupné z: https://williamwolff.org/wp-content/uploads/2015/01/lbennett_1-libre.pdf

¹⁴ LEWIS, Lisa A. *The Adoring Audience*. 2. London and New York: Routledge, 1992.

*Enterprising Women*¹⁵ Camille Bacon-Smith byly revoluční texty v době svého vydání a pomohly ustanovit fan studies jako legitimní akademickou disciplínu, fanouškovské zapojení se od devadesátých let značně posunulo, především díky rozvoji technologií a vzniku sociálních médií.

Bennett hovoří o tom, že hranice mezi tvůrci a fanoušky se staly ještě více nepatrnými než v roce 1992 a je tak umožněna velká propojenost mezi producenty a konzumenty. Fanoušci se mohou dnes s tvůrci nebo herci svých oblíbených děl spojit skrze sociální sítě a celebrity mohou ke svým fanouškům kdykoli promlouvat a sdílet detaily ze svého života. Stejně tak se s rozšířením internetových komunit fanoušci mohou snadno spojit mezi sebou, komunikovat spolu v online prostoru a jednoduše mezi sebou sdílet svá díla.

Fanouškovská umělecká tvorba má dnes mnohem větší potenciál oslovit cílovou skupinu a jednoduše se šířit. S dostupností příslušných programů je pro fanoušky snadné vytvářet fan videa a nahrávat je na platformy jako YouTube nebo TikTok, vytvářet fan arty na platformy jako DeviantArt nebo psát fanfikce na weby jako např. již zmiňovaný Archive of Our Own, Fanfiction.com nebo Wattpad.

Dalším aspektem, který se rozšířil s rozvojem internetu, je kolektivní vědění fanouškovských komunit¹⁶. Dnes existují webové archivy a fan wikipedie, které shromažďují všechny informace o daném díle, o postavách, světu, kde se příběh odehrává atd. Fanoušci daného díla si tak mohou kdykoli najít libovolnou informaci a musí se naopak často z online prostorů stáhnout, pokud se chtějí vyhnout spoilerům¹⁷.

¹⁵ BACON-SMITH, Camille. *Enterprising Women: Television Fandom and the Creation of Popular Myth (Contemporary Ethnography)*. 1. University of Pennsylvania Press, 1991.

¹⁶ BENNETT, Lucy. Tracing Textual Poachers: Reflections on the development of fan studies and digital fandom. *Journal of Fandom Studies* 2 [online]. 2014, 5-20 [cit. 2023-05-08]. Dostupné z: https://williamwolff.org/wp-content/uploads/2015/01/lbennett_1-libre.pdf

¹⁷ Spoiler v prostředí mediálních obsahů znamená informaci, která vyzrazuje klíčovou část děje či jeho vyústění.

Vývojem fanouškovství v kontextu technologického rozvoje se rovněž zabývá Iveta Jansová v již zmíněné publikaci *(Bez)Mocní mediální fanoušci*. Prvotně odkazuje na kulturu konvergence, kterou definoval Henry Jenkins. Soustředí se na koncepty mediální konvergence (kombinace starých a nových médií), participační kultury a kolektivní inteligence (fanoušci znají ostatní členy virtuálních komunit a vytváří společně kolektivní vědomí – např. fanouškovské wikipedie).¹⁸

Podle Jenkinse se aktivita fanoušků změnila s nástupem novější technologie, které v sobě kombinuje více použití – dnešní fanoušci mohou na mobilních telefonech přijímat mediální obsah, vytvářet svou vlastní tvorbu, hrát hry, fotografovat atd. Zároveň konvergentní kultura více zkomplikovala vztahy mezi participanty a mediálními korporacemi, uživatelé a producenti mohou být více v kontaktu a vzájemně se ovlivňovat.¹⁹

2.2. Definice fancastingu

Megan Connor navazuje na *Pytláky textů* ve své studii „*Canon: Brown Eyes, Frizzy Hair and Very Clever*”: *Fan Art, Fan Activism, and Black Hermione Granger* publikované v knize *The Black Girlhood Studies Collection (2019)*. Connor se v této studii zabývá blíže fancastingem, který Henry Jenkins ve svém původním textu nezmiňuje, snaží se ho definovat a přibližuje ho na příkladu postavy Hermiony Granger. Tuto definici přibližuje následující kapitola.

Fancast, také někdy nazývaný fantasy cast nebo dream část, je aktivita, kde fanoušci navrhnou herce nebo jiné veřejně známé osobnosti, které by mohly

¹⁸ JANSOVÁ, Iveta. *(Bez)mocní mediální fanoušci: televizní seriál jako zdroj bojů o význam mezi fanoušky a producenty*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020.

¹⁹ JENKINS, Henry. *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. New York: NYU Press, 2006.

v audiovizuálním médiu představovat určité fikční postavy. Většinou se jedná o postavy, které zatím nemají žádné kánonické²⁰ ztvárnění určitým hercem. Fancasty převážně vznikají pro komiksová, rozhlasová nebo literární díla, kdy si fanoušci představují, kdo by mohl hrát role jejich oblíbených postav.

Fancast může vznikat za účelem zábavy, fanoušci si fancasty sdílí ve svých komunitách a debatují o nich, dále mohou pomoci fanouškům si postavy lépe představit (např. během četby). Také ale mohou sloužit jako podklad pro fan art²¹, kdy si umělec vezme rysy daného fancastovaného herce jako základ pro své dílo.

Connor vidí fancast jako specifický typ fan artu. Je podobný koláži v tom, že kreativní proces vytváření zahrnuje shromažďování, spojování a modifikování již existujících materiálů, na rozdíl od vytváření úplně nového obrazu inspirovaného daným výchozím textem. Dále zdůrazňuje, že tento typ fanouškovské aktivity lze považovat za fan art, stejně tak jako za fan aktivismus²², protože k jeho vzniku je nutné mít alespoň minimální znalost filmového průmyslu – jmenovitě přehled o herecích a herečkách a povědomí o procesu obsazování herců do rolí v médiích.²³

2.2.1. Podoby

Pro dnešní fancasting je téměř vždy klíčová jeho vizuální podoba. Dřívější fancasty byly hodně omezené, protože se nemohly spoléhat na šíření skrze internet nebo možnosti úprav, které poskytují programy jako Photoshop, jejich podoba se proto dost lišila od dnešní. Buď přímo vznikl kreslený fanart, který si představuje

²⁰ Kánon ve vztahu k fikčním dílům znamená obsah, který je fanouškovskou komunitou vnímán jako oficiální. Fanon je takový obsah, který je vytvořený fanouškem a je přijat zbytkem fandomu. (Jansová 2020)

²¹ Fan art je zastřešující pojem pro umělecké výtvary fanoušků určitého mediálního obsahu.

²² Fan aktivismus je forma občanské a politické angažovanosti, která vzniká v rámci fanouškovské komunity v reakci na daný mediální obsah.

²³ CONNOR, Megan, ed. "Canon: Brown Eyes, Frizzy Hair and Very Clever": Fan Art, Fan Activism, and Black Hermione Granger. In: HALLIDAY, Aria S. *The Black Girlhood Studies Collection*. Toronto, Ontario: Women's Press, an imprint of CSP Books, 2019, s. 257-277.

určitého herce jako nějakou postavu, nebo byl fancast omezen na pouhé napsání jména postavy a jména herce, který měl postavu představovat.

Obrázek 1: Alan Rickman fancasted jako postava ve fanouškovském literárním díle *Achates' Quest* z roku 1995. Fancast je ručně kreslený a přiložený k dílu.

Fancast, který můžeme nejčastěji vidat dnes (např. na webech jako Tumblr), má podobu obrázku herce/herečky s jejich jménem a vysvětlivkou, kterou postavu by měli představovat. Obrázek herce může být jejich fotka z běžného života, nebo portrét z nějaké jejich role v mediálním textu, která by seděla do představy dané postavy (např. pokud je potřeba vybrat herce pro postavu v historickém dramatu, fanoušci vyberou fotku herce z jeho předešlého díla, kde má na sobě odpovídající historický kostým a jsou v pozadí historické kulisy).

Další podobou může být koláž, kdy fanoušci přímo vytvoří, jak by herec vypadal v dané roli – např. Henry Cavill jako Targaeryen v druhé sérii *Rodu draka*

(HBO, 2022-).²⁴ V tomto konkrétním případě vzali fanoušci v úvahu jeho vzhled a charakter v jeho předchozí roli ve fantasy seriálu *Zaklínač* (Netflix, 2019-) (bílé vlasy jsou typickým znakem Targaeryenů), ale stejně tak zvažili jako kariéru. Poté, co bylo oznámeno, že Henry Cavill nebude pokračovat ve svých rolích jako Geralt v *Zaklínači* a Superman v DC univerzu, má hypoteticky prostor hrát v druhé sérii *Rodu draka*. Fanoušci tak v tomto případě uvažovali jako reální producenti filmového průmyslu a vybrali herce na základě jeho vloh pro danou roli i podle jeho kariérních možností.

Obrázek 2: Plakát vytvořený fanoušky představující Henryho Cavila v roli Aegona Dobyvatele.

Stejně populární podobou je již zmíněný fan art, kdy fanoušek vytvoří své originální dílo a zobrazí herce jako danou postavu. Další populární podobou jsou

²⁴ FREW, Cameron. House of the Dragon fans want Henry Cavill to play most important Targaryen. *DEXERTO* [online]. 2.11.2022 [cit. 2023-02-08]. Dostupné z: <https://www.dexerto.com/tv-movies/house-of-the-dragon-fans-want-henry-cavill-to-play-most-important-targaryen-1974246/>

sety GIFů, které fancastům dodávají dynamiku a jakožto pohyblivé médium podporují představu herce v dané roli.

V neposlední řadě se fancast může také vyskytovat ve formě fanouškovského videa²⁵. Tato nejvíce časově náročná metoda fancatu vyžaduje, aby fanoušek nashromáždil záběry herce z jednoho nebo více jeho předešlých projektů a poskládal je formou koláže do videa. V tomto videu se mohou přímo vyskytovat popisky vysvětlující, kdo má být jaká postava, nebo jsou vysvětlivky v popisku videa.

Tento typ fanouškovských videí je velice rozmanitý a videa mohou mít mnoho podob. Zatím co u nejjednodušších se může jednat pouze o záběry daného herce s hudebním podkladem, v opačných případech se jedná o propracovaná díla, kde se vyskytuje narativ a videa znázorňují určitou scénu. Promluvy postav jsou buď vyjádřeny titulky, nebo jsou zvukové repliky rovněž převzaty z jiných děl. Další variantou, kterou mohou fanoušci využívat, je generovat repliky pomocí umělé inteligence v hlase daného herce, kterého pro video potřebují.

Fancasting je rozšířený skrze všechny sociální sítě, a dokonce existují i speciální dedikované webové stránky. Jednou z nich je web mycast.io, kde mohou fanoušci fancastovat své oblíbené herce, ostatní uživatelé pak mohou hlasováním vyjádřit svůj souhlas nebo nesouhlas. Také je zde možné vyhledat konkrétního herce a podívat se, do jakých rolí ho fanoušci nejčastěji fancastují.

2.2.2. Fancasting jako nástroj

Jak Lucy Bennett hovoří ve svém textu navazujícím na Jenkinsovy *Pytláky textů*, fanoušci jsou dnes více v kontaktu v tvůrci, než byli kdy předtím. Tím pádem

²⁵ Fanouškovské video je audiovizuální obsah vytvořený fanoušky daného mediálního obsahu. Nejčastěji se jedná o sestřih scén s hudebním podkladem.

fancasty nevznikají vždy jako pouhá kratochvíle fanoušků, ale čím dál více mají reálný dopad i na filmový a televizní průmysl.

O dopadech fancastingu píše např. Leon Miller (2022) v článku pro CBR²⁶, kde líčí, jak si režisér Sam Raimi si vybral herce Johna Krasinskiho do jeho role v *Doctor Strange v mnohovesmíru šílenství* (Sam Raimi, 2022) díky velkému množství fancastů. Raimi přiznává, že byl přímo fancasty ovlivněn v jeho volbě. Podobným způsobem postupoval Dave Filoni, který obsadil herečku Rosario Dawson do role Ashoky Tano v druhé sérii seriálu *Mandalorian* (Disney+, 2019-), a to na základě tweetu.²⁷ Tento tweet obsahoval fanart Dawson jako Ashoky, a Filoni potvrdil, že tento tweet ho přesvědčil o tom, že Dawson je pro roli ta pravá.

Množství online článků dnes také hovoří o negativních dopadech fancastingu. Především v komiksových fandomech, kde existuje velké množství postav a nové jsou představovány každý rok, je fancastingová komunita velice živá. MCU²⁸ producentka Sarah Finn se zmiňuje v rozhovoru pro *The Direct*, že cítí obrovský tlak vybrat do rolí správné herce, kteří naplní očekávání fanoušků.²⁹ Také vysvětluje, že studio Marvel má často s postavami jiné plány, než jaké si představují fanoušci, což může vést k jejich zklamání nad výsledným produktem.

²⁶ MILLER, Leon. MCU Fancasting Led to John Krasinski's Mr. Fantastic Role in Doctor Strange 2. *CBR* [online]. 2022 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://www.cbr.com/mcu-fancasting-john-krasinski-mr-fantastic-doctor-strange-2/>

²⁷ CHITWOOD, Adam. 'The Mandalorian': Rosario Dawson Reveals How Fancasting Led to Her Role as Ahsoka Tano. *Collider* [online]. 2022 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://collider.com/the-mandalorian-rosario-dawson-ahsoka-tano-casting-explained/>

²⁸ Marvel Cinematic Universe

²⁹ NEBENS, Richard. Marvel Producer Explains the Problem With MCU Fan-Castings. *The Direct* [online]. 2022 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://thedirect.com/article/marvel-fan-castings-mcu>

2.2.3. Race a gender bending

Diskurz existující okolo fancastingu momentálně převážně zkoumá fancasting jako metodu fanoušků, jak do svých oblíbených médií přivést větší diverzitu. O tomto fenoménu mluví nejen Connor ve své studii, ale rovněž Sulagna Misra v článku *The Subversive and Cathartic Art of „Fancasting“ Movies* (2022). Popisuje, jak si fanoušci všimají nedostatečné diverzity v médiích a v odpovědi na to vytváří fancasty, které lépe vystihují jejich představy o vyvážené reprezentaci. Snaží se tímto způsobem „bojovat“ a vytvářet alternativní verzi daného textu, který naplňuje jejich hodnoty. Jedná se tak o typický příklad hledání vlastního významu, který Jenkins popisuje v souvislosti s textuálním pytláctvím.³⁰

Také E. E. Thomas a A. Stornaiuolo (2016) si všimají tohoto trendu. Uvádí, že mladí lidé používají tuto techniku, aby mohli číst a psát sami o sobě a stát se tak pomyslnými producenty, kteří obsadí do svých děl postavy podobné jim samým. Chtějí tímto způsobem lépe reflektovat svou realitu a realitu lidí okolo nich. Fancasting podle Thomase a Stornaiuolo zůstává trendem, který fanouškům přináší zábavu, ale tyto pokusy ovlivnit oficiální verzi příběhu se jen málokdy setkávají s úspěchem.³¹

³⁰ SULAGNA, Misra. The Subversive and Cathartic Act of 'Fancasting' Movies. *Wired* [online]. 2022 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://www.wired.com/2016/01/oscarsowwhite-the-subversive-and-cathartic-act-of-fancasting-movies/>

³¹ THOMAS, E. E., & STORNAIUOLO, A. Restorying the self: Bending toward textual justice. *Harvard Educational Review* [online]. 2016 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://sites.bu.edu/summerliteracyinstitute/files/2017/05/Restorying-the-Self-Thomas-Stornaiuolo.pdf>

2.2.4. Dělení fancastů

Connor (2019) rozeznává dva poddruhy fancastingu³²:

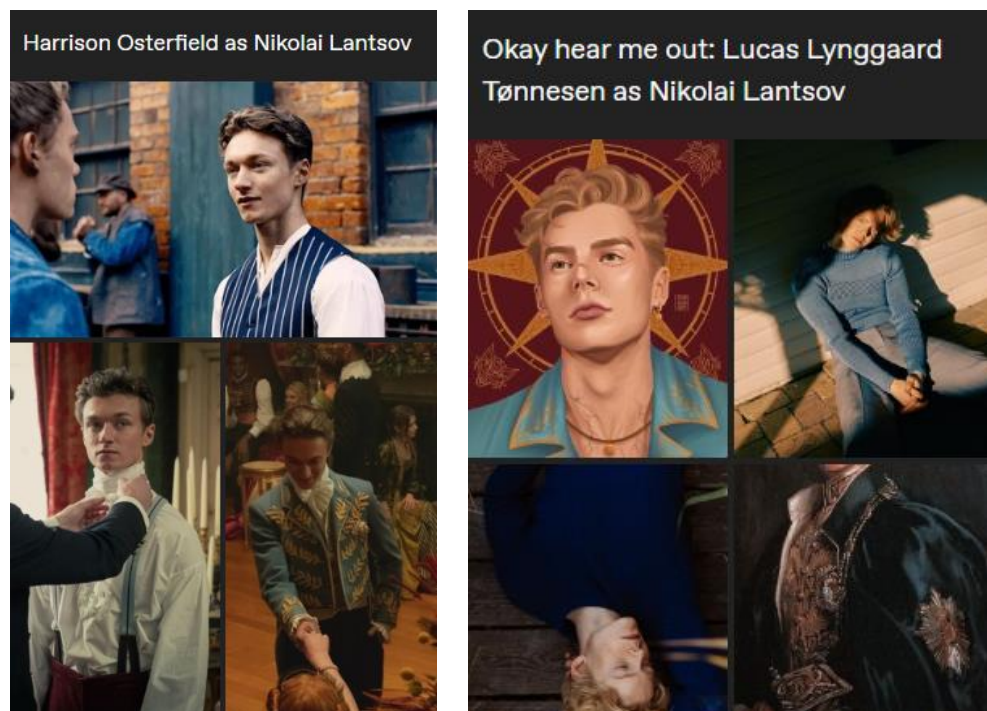
1. Spekulativní fancast

Jedná se o fancast, kde fanoušci vyberou určitého herce, aby představoval postavu, která ještě nebyla v audiovizuálním médiu představena – postavy z knih, podcastů, her nebo komiksů. Tyto postavy jsou většinou ve svých originálních textech popsány v mnoha detailech, podle kterých fanoušci volí příslušné herce. Spekulativní fancast se může také objevovat jako doplněk fanfikcí. V tomto případě fanoušci vybírají herce, které si představují jako své originální postavy, které byly vytvořeny, aby ve fanfikci interagovali s kanonickými postavami z původního textu.

Tento typ fancastingu má za cíl především autenticitu. Fanoušci se snaží co nejvíce přiblížit popsaným charakteristikám daných postav. Jejich činnost je stejná jako činnost profesionálů ve filmovém průmyslu, podle daného zadání se snaží přiřadit co nejvíce vyhovujícího herce nebo herečku. Tímto způsobem se fanoušci baví zejména tehdy, když je oznámena příprava adaptace jejich oblíbeného díla.

Nutno podotknout, že většinou se u spekulativního fancastingu jedná o výraz jedince. Fanoušci podle sebe vytvoří fancast, který mohou sdílet s ostatními příslušníky daného fandomu, ale na jednu fiktivní postavu povětšinou existuje velké množství různých fancastů, fanoušci si je sdílí a debatují o nich.

³² CONNOR, Megan, ed. "Canon: Brown Eyes, Frizzy Hair and Very Clever": Fan Art, Fan Activism, and Black Hermione Granger. In: HALLIDAY, Aria S. *The Black Girlhood Studies Collection*. Toronto, Ontario: Women's Press, an imprint of CSP Books, 2019, s. 257-277.

Obrázky 3 a 4: Fancasty v podobě montáže na postavu Nikolaje Lantsova z knižní série *Griša* (Leigh Bardugo).

2. Recast

V případě „recastingu“ fanoušci vybírají herce na místa postav, které už se v audiovizuálních dílech objevily. Fancast může být v tomto případě viděn jako kritická odpověď na audiovizuální dílo. Fanoušek z nějakého důvodu nebyl spokojený se zobrazením dané postavy, a tak se rozhodl si vytvořit své vlastní.

Connor se ve své studii věnuje převážně race a gender bendingu, který nastává v případě, že fanoušci jsou nespokojeni s nedostatečnou diverzitou v tradičních médiích.³³ Fanoušci postavy obsazují herci rozdílných ras nebo genderu,

³³ CONNOR, Megan, ed. “Canon: Brown Eyes, Frizzy Hair and Very Clever”: Fan Art, Fan Activism, and Black Hermione Granger. In: HALLIDAY, Aria S. *The Black Girlhood Studies Collection*. Toronto, Ontario: Women’s Press, an imprint of CSP Books, 2019, s. 257-277.

ale postava zůstává stále stejnou svým charakterem. V tomto případě je cílem najít postavu, která je autentická v charakterových vlastnostech, ale odlišuje se v nějakém klíčovém detailu týkajícího se nejčastěji rasy nebo genderu.

Recasting může nastávat také z dalších důvodů. Fanoušci mohou být nespokojeni s jinými atributy herců, může se jednat přímo o vzhled (postava ve filmu se liší od toho, jak je popsána v původním textu), nebo o věk (například v adaptaci young adult knížek jsou herci často mnohem starší, než mají jejich postavy být – fanoušci se tak snaží „napravit chybu“ producentů a vybrat ve svém fancastingu mladší herce či mladě vypadající herce, kteří věkově odpovídají postavám v předloze).

Obrázek 5: Fancasting seriálu *Avatar: Legenda o Aangovi* (Nickelodeon, 2005-2008), kde rasa herců odpovídá animované předloze více než v jeho filmové adaptaci *Poslední vládce větru* (M. Night Schyamalan, 2010).

2.2.5. Shrnutí

Fancasting je různorodá fanouškovská aktivita, která se vyskytuje převážně na sociálních médiích nebo na specializovaných stránkách. Jakožto zvláštní podoba fanartu, pro kterou je důležitá znalost herců, celebrit a jiných známých osobností, se fancasting ve větší míře rozšířil s příchodem internetu a vznikem online komunit. Fancasty mohou existovat jen ve slovní podobě v diskusích mezi fanoušky, ale také to mohou být kreativní propracovaná díla v podobě montáží, výtvarných nebo audiovizuálních děl.

Zatímco většinou se jedná o zábavu pro fanoušky, kterou sdílí se svými komunitami, stále častěji začíná mít fancasting reálný dopad na filmový průmysl. Z důvodu vyšší propojenosti diváků a producentů po nástupu internetu, jsou tvůrci mediálních obsahů stále více ovlivněni názory fanoušků. Jeden z důležitých aspektů fancastingu je race- a genderbending, kde fanoušci pro role svých oblíbených postav vybírají herce, kteří splňují jejich představy o dostatečné diverzitě.

Fancasting je důležitou součástí fanouškovských praktik, která jim umožňuje se vžít do role mediálních producentů a upravovat si svá oblíbená díla podle svého vkusu. Je to pro ně způsob sebe-realizace, která jim dovoluje vyjádřit svůj názor na momentální stav filmového průmyslu.

3. Případová studie

Pro hlubší porozumění dané fanouškovské aktivitě jsem se rozhodla provést kvalitativní výzkum v podobě případové studie. Prozkoumám fungování fancastingu v konkrétní internetové komunitě, popíšu, jaké formy fancastingu daný fandom využívá, podle čeho si volí aktéry do fancastů a jaké druhy fanouškovského umění vznikají. Cílem mé případové studie je porovnat příklad z praxe s mojí popsanou definicí fancastingu a ilustrovat, jak tato aktivita může fungovat.

Zvolila jsem si fandom Pobertů, což je jeden z podružných fandomů série *Harry Potter*. Rozeberu kontext tohoto fandomu pro lepší pochopení zvolených fancastů, dále se budu věnovat kanonickému zobrazení postav Pobertů, samotným fancastům a jejich proměnám během uplynulých let. Tento konkrétní fandom jsem si zvolila ke zkoumání, protože je unikátní v míře zapojení fancastů do fanouškovské tvorby a také v jednotnosti fancastů, na kterých se shoduje většina fanouškovské základny.

Ve větší hloubce se poté zaměřím na fanvidea, která fanoušci tvoří s použitím fancastů na sociální síť TikTok. Tyto videa rozdělím na základní kategorie podle jejich obsahu a zanalyzuji, jaké scény se fanoušci zachycují, jaké fancasty používají nebo jaká tematika je předmětem jejich tvorby. Výsledkem mé případové studie by měl být detailní portrét fancastingu v tomto konkrétním fandomu.

3.1. Harry Potter jako kulturní fenomén

Harry Potter je série knížek napsaná anglickou spisovatelkou J. K. Rowling v letech 1997-2007. Knihy byly adaptovány do osmi celovečerních filmů v letech 2001-2011 a sklidily u diváků i kritiků velký úspěch. Celá série doplněna o prequely (kniha a filmová série *Fantastická zvířata a kde je najít*), sequely (divadelní hra *Prokleté dítě*) a velké množství intertextuálních položek (webová stránka Wizing World, zábavní park Kouzelný svět Harryho Pottera, různé stolní a počítačové hry, hračky, merchandising atd.).

Příběh sleduje mladého čaroděje Harryho Pottera, který jednoho dne zjistí, že má kouzelné schopnosti. Začne studovat školu čar a kouzel v Bradavicích, kde se skamarádí s jeho dvěma spolužáky Hermionou Grangerovou a Ronem Weasleym. Hlavní motivem je Harryho konflikt se zlým čarodějem lordem Voldemortem, který touží ovládnout jak kouzelnický svět, tak i svět mudlů³⁴. Lord Voldemort zabil Harryho rodiče Jamese a Lilly v jeho dětství, ale přišel o všechnu svou sílu, když chtěl zabít i Harryho. Harry je tak považován za „vyvoleného“, který jako jediný může opět porazit lorda Voldemorta, poté co opět dosáhl svojí plné moci.

3.1.1. Kulturní dopad

Harry Potter na začátku 20. století přerostl v kulturní fenomén s obrovským dopadem na pop-kulturu. Constance Grady and Aja Romano v článku pro *Vox* rozebírají, jak vydání této série transformovalo například vydávání dětských knížek. Před vydáním *Harryho Pottera* nebyla dětská literatura výdělečná (článek zmiňuje, že obecné povědomí společnosti bylo „dnešní děti prostě už nečtou“), po vydání knížek se ale literatura určená dětem stala respektovanou součástí literárních publikací. Dětská literatura začala zahrnovat komplexní narativní díla, která

³⁴ Lidé bez kouzelnických schopností.

dokonce mohou mít více částí, mohou být delší než běžná literatura pro děti a mohou si je užívat jak děti, tak i dospívající a dospělí.³⁵

Harry Potter měl i značný mediální dopad – po úspěchu celé série se stalo zvykem adaptovat literaturu určenou dětem/dospívajícím do několika dílných filmových franšíz. V letech nastupujících po uvedení filmů *Harry Potter*, byly natočeny franšízy jako *Stmívání* (adaptace románů Stephanie Meyer), a dystopické série *Hunger Games* (Suzanne Collins), *Labyrint* (James Dashner), *Divergent* (Veronica Roth) nebo neúspěšné fantasy filmy *Eragon* (podle knih Christophera Paoliniho) a *Percy Jackson* (podle knih populárního autora dětské literatury Ricka Riordana).

Harry Potter se stal známým pop-kulturním artefaktem. Podle amerických průzkumů 31 % populace četlo alespoň jednu knihu a 61 % vidělo alespoň jeden film ze série. Jsou to nejvíce prodávané fantasy knížky a obecně nejvíce prodávaná knižní série všech dob.³⁶ Na *Harryho Pottera* jsou také velmi časté odkazy v ostatních populárních médiích (např. ve filmech od studia Marvel, britských seriálech jako *Pán času* (BBC, 2005-), ale i v amerických médiích jako *Brooklyn 99* (Fox a NBC, 2013-2021), *Simpsonovi* (Fox, 1989-) nebo *Griffinovi* (Fox, 1999-)).

Úspěch celé série podrobně rozebírá Susan Gunelius v knize *Harry Potter: The Story of a Global Business Phenomenon* (2008). Největší vliv připisuje prvotně kvalitě samotného produktu: *Harry Potter* je příběh skromně začínajícího hrdiny a tematizuje nadčasový motiv souboje dobra a zla, kterému se věnují i další extrémně populární média (např. série *Star Wars*). Rowling vytvořila unikátní a pestrý svět, který čtenář objevuje společně s protagonistou, čtenářský zážitek je tak mimořádně

³⁵ GRADY, Constance a Aja ROMANO. How Harry Potter changed the world. *Vox* [online]. 2018 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.vox.com/culture/2017/6/26/15856668/harry-potter-20th-anniversary-explained#:~:text=It%20changed%20the%20business%20model,build%20a%20business%20around%20it>

³⁶ Statistika z průzkumné organizace Wordsrated. [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://wordrated.com/harry-potter-stats/#:~:text=Harry%20Potter%20books%20are%20the,million%20books%20in%20the%20USA>.

imerzní a čtenáři se mohou s Harrym ztotožnit. Jako další faktory úspěchu v dalších kapitolách jmenuje marketingové strategie a konzistentní branding.³⁷

3.1.2. Fanouškovství u Harryho Pottera

Grady a Romano z *Vox* i Gunelius se shodují v tom, že nezanedbatelný vliv na úspěšnost *Harryho Pottera* měla doba, kdy byly knížky vydány. V pozdních 90. letech se začínala formovat prvotní internetová fóra a chatroomy. První webové stránky tematizující *Harryho Pottera* byly www.MuggleNet.com (založena 1999) a následně www.The-Leaky-Cauldron.org (založena 2001).

Početní fanoušci *Harryho Pottera* tak měli prostor, kde mohli o knížkách mluvit, diskutovat, přidávat své vlastní výtvary atd. Gunelius hovoří o vysoké emoční angažovanosti a extrémní loajálnosti, kterou se fanoušci vyznačovali. V dlouhých odmlkách mezi vydáním jednotlivých knih se fanoušci scházeli na internetových fórech, kde diskutovali o knihách, hledali skryté detaily a diskutovali, jak asi bude příběh pokračovat dále.

Být fanouškem fantasy knížek se tak stalo více mainstreamové; do té doby to bylo spíše považováno za nedospělou aktivitu. Například ještě v roce 2003 vydal A.S. Byatt článek *Harry Potter and the Childish Adult*, kde vysvětluje, že dospělí jedinci regredují čtením dětských knížek.³⁸ S vydáním knih zároveň korespondovalo uvedení filmové fantasy série *Pán prstenů* v kinech; fanoušci fantasy tak byli společností přijati jako seriózní konzumenti médií.³⁹

³⁷ GUNELIUS, Susan. *Harry Potter: The Story of a Global Business Phenomenon*. New York: PALGRAVE MACMILLAN, 2008.

³⁸ BYATT, A.S. *Harry Potter and the Childish Adult*. *The New York Times* [online]. 2003 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2003/07/07/opinion/harry-potter-and-the-childish-adult.html>

³⁹ GRADY, Constance a Aja ROMANO. *How Harry Potter changed the world*. *Vox* [online]. 2018 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.vox.com/culture/2017/6/26/15856668/harry-potter-20th-anniversary-explained#:~:text=It%20changed%20the%20business%20model,build%20a%20business%20around%20it>

Fandom *Harryho Pottera* zahrnuje velká čísla oddaných fanoušků (přezdíványi „Potterheads“). Fanoušci spolu nejen diskutují, ale také se spolu scházejí na různých konvencích, věnují se cosplayi, pořádají zájezdy, organizují festivaly nebo sportovní utkání famfrpálu⁴⁰, a dokonce zakládají charity ve jménu *Harryho Pottera* (viz dále). Fandom je dodnes velice aktivní, nejen díky stálému uvádění nových filmů⁴¹. Gunelius referuje k fanouškům *Harryho Pottera* jako k evangelistům, kteří vyzdvihují zázraky magického světa a snaží se všechny okolo sebe přesvědčit, aby se taky stali fanoušky.

3.1.3. Fanouškovská tvorba a J.K. Rowling

Jako jeden z největších online fandomů produkovala fanouškovská základna *Harryho Pottera* už od publikace prvních knih nespočet fanouškovských děl, které bylo snadné šířit pomocí internetu. Grady a Romano uvádí několik nyní úspěšných autorů/kreativců, kteří původně začínali tvořit na internetu fanouškovskou tvorbu s tematikou *Harryho Pottera*. Například americká spisovatelka Cassandra Clare původně publikovala svoji bestsellerovou sérii *Mortal Instruments* jako fanfikci na *Harryho Pottera*, kde párovala sestru Rona Weasleyho Ginny Weasley a Harryho rivala Draca Malfoye.⁴²

Prakticky od počátku vydání knih začaly na internetu vznikat fanfikce. Ať už na specializovaných *Harry Potter* webech (HarryPotterFanfiction.com⁴³) nebo portálech určených pro publikaci jakýchkoli fanfikcí. Např. na webu Fanfiction.net lze najít fanfikce publikované už před rokem 2001, tedy před premiérou filmu

⁴⁰ Fiktivní míčová hra, která se hraje ve světě Harry Pottera.

⁴¹ K roku 2023 momentálně vyšly 3 díly filmové série *Fantastická zvířata a kde je najít*, která je prequelem k příběhu Harryho Pottera.

⁴² GRADY, Constance a Aja ROMANO. How Harry Potter changed the world. *Vox* [online]. 2018 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.vox.com/culture/2017/6/26/15856668/harry-potter-20th-anniversary-explained#:~:text=It%20changed%20the%20business%20model,build%20a%20business%20around%20it>

⁴³ Web byl zrušen a fanfikce byly nahrány na web Archive of Our Own.

Harry Potter a kámen mudrců (Chris Columbus, 2001).⁴⁴ Dodnes patří fanfikce s tematikou *Harryho Pottera* k jednomu z nejpočetnějších druhů fanfikcí; na webu Archive of Our Own je momentálně více než 400 000 fanfikcí s označením: *Harry Potter – J. K. Rowling* (ke dni 13.4. 2023).⁴⁵

Fandom *Harryho Pottera* měl nezanedbatelný dopad i na diskurz okolo psaní fanfikcí. Na počátcích 21. století bylo na fanouškovskou literaturu pohlíženo převážně s despektem, autorka původních knížek J. K. Rowling však zaujala přívětivý postoj k autorům fanfikcí, na rozdíl od jejich současníků⁴⁶. Oznámila, že je polichocena tím, že někdo má takový zájem o její sérii, že dokonce píše svoje vlastní příběhy. Zdůraznila ale, že fanfikce musí zůstat neziskové a také že je alarmována „pornografickým obsahem, který není určený pro děti“.⁴⁷

3.1.4. Aktivismus a kontroverze

Se začátkem nového století se spisovatelka J. K. Rowling stala inspirací pro mnoho fanoušků. Jejím strastiplným životním příběhem a štedrou charitativní prací si vysloužila obdiv veřejnosti a byla zbožňovaná fanoušky *Harryho Pottera*⁴⁸. Její knihy fanoušci interpretovali jako inspirativní příběh, kde je kladen důraz na svobodu projevu a vyjádření vlastní identity. Zároveň příběh ilustruje nebezpečí segregace, třídních privilegií a mediální propagandy.

Fanoušci byli inspirováni těmito interpretacemi a značně si idealizovali J. K. Rowling. Byly založeny i různé charity ve jménu *Harryho Pottera*, např. charita

⁴⁴ Fanfikce lze najít skrz filtrování – např. *Harry Potter and Year 5*, publikovaná na webu v roce 1999: <https://www.fanfiction.net/s/5910/1/Harry-Potter-and-Year-5>

⁴⁵ https://archiveofourown.org/tags/Harry%20Potter%20-%20J*d*%20K*d*%20Rowling/works

⁴⁶ Například Anna Rice.

⁴⁷ WATERS, Darren. Rowling backs Potter fan fiction. *BBC News* [online]. 2004 [cit. 2023-05-10]. Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/entertainment/3753001.stm>

⁴⁸ MCDONALD, Toby. JK Rowling donates £25million Harry Potter book money to aid Eastern European children. *Daily Record* [online]. 2013 [cit. 2023-05-10]. Dostupné z: <https://www.dailyrecord.co.uk/news/scottish-news/jk-rowling-donates-25million-book-2715350>

Lumos. Také vznikly charity spojené s podporou LGBTQ+ komunity – např. *Fandom Forward* (dříve *The Harry Potter Alliance*), která se mimo jiné zabývá opresí minoritních skupin. Sama J. K. Rowling se proslavila tím, že ztratila svůj status miliardářky, protože darovala velké množství svých peněz charitám.⁴⁹

V posledních letech se ale J. K. Rowling stala terčem několika kontroverzí a veřejné mínění o její osobě se významně změnilo. Je především odsuzována za svoje názory na sociální síti Twitter.com, kde se vyjadřuje k problematice trans osob.⁵⁰ Dalším zdrojem zklamání jejích fanoušků jsou její polovičaté snahy přinést do svých knih diverzitu. Fanoušci kritizovali její prohlášení, že Albus Brumbál je homosexuální muž, protože tento fakt nebyl v knížkách zmíněn, a také například její zobrazení postavy asijského původu Cho Chang.⁵¹

Mnozí fanoušci jsou zklamaní jejím vystupováním, mezitím co jsou stále velkými fanoušky světa, který vytvořila. Může to být jeden z důvodů nárůstu fanouškovských prací v posledních letech – snaha vytvořit obsah z čarodějnického světa, který nenapsala J. K. Rowling a fanoušci si ho tak mohou uzpůsobit podle sebe. Tomuto se budu věnovat více v následujících kapitolách.

3.2. Postavy Pobertů

Z hlediska fancastingu se budu věnovat skupině postav ze světa *Harryho Pottera*, kterým se v příběhu přezdívá Pobertové. Jedná se o otce Harryho Pottera Jamesa Pottera a jeho tři kamarády Siriuse Blacka, Remuse Lupina a Petera

⁴⁹ JOHNSON, Amy. J.K. Rowling Loses Her Billionaire Status Because Of Being Too Generous. *LifeHack* [online]. 2016 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.lifehack.org/462821/j-k-rowling-loses-her-billionaire-status-because-of-being-too-generous>

⁵⁰ MCKEE, Jake a Emily CHUDY. What has JK Rowling said about trans people?: The story of the Harry Potter author's views. *Pink News* [online]. 2023 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.thepinknews.com/2023/02/10/what-has-jk-rowling-said-about-transgender-people/>

⁵¹ MEDLEN, D.R. Is JK Rowling Racist? JK Rowling Naming Characters, Explained: Why did we ignore the red flags?. *The Mary Sue* [online]. 2023 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.themarysue.com/is-jk-rowling-racist-jk-rowling-naming-characters-explained/>

Pettigrewa. V příběhu skupinka kamarádů navštěvovala školu v Bradavicích v letech 1971-1978. Nikdy si explicitně neříkali Pobertové, toto jméno se pro ně používá podle kouzelné mapy, kterou vytvořili a dali jí název *Pobertův pláněk*.

Ve fandomu, který se okolo Pobertů vytvořil, se však vyskytuje mnohem více postav než hlavní čtyři. Především se jedná o spolužáky Pobertů: Severuse Snapea (Jamesův rival), Lily Evans (v kánonu žena Jamese), Marlene McKinnon, Dorcas Meadowes a Mary MacDonald (zmíněny jako členky Fénixova řádu⁵²), Regulus Black (bratr Siriuse), Frank a Alice Longbottomovi (rodiče Nevilla, Harryho spolužáka).

Kromě studentů bradavic se ve fanouškovské tvorbě z tohoto období objevují také dospělé postavy: jedná se o různé zaměstnance školy v Bradavicích – Albus Brumbál, Minerva McGonagall, Poppy Pomfrey, Argus Filch, a o rodiny Pobertů – Jamesovi rodiče Fleamont a Euphemia Potterovi, Siriusovi rodiče Orion a Walburga Blackovi.

3.2.1. Kanonické zobrazení

Poprvé byli Poberti zmíněni v knize *Harry Potter a vězeň z Azkabanu*, kde je představena kouzelná mapa, která je schopná sledovat, kde se kdo v danou chvíli nachází. Tuto mapu s názvem *Pobertův pláněk* vytvořili Pobertové během jejich let v Bradavicích a podepsali ji jejich přezdívkami Dvanáctérák (James), Tichošlápek (Sirius), Červíček (Peter) a Náměsíčník (Remus). V tomto díle se dozvídáme o existenci Pobertů a jejich základní příběh – Červíček své kamarády zradil, čímž zavinil smrt Jamese a jeho ženy Lily – Harryho rodičů.

Také se dozvídáme jejich charakteristiku během jejich let v Bradavicích. Sirius a James byli podle McGonagall nejlepší kamarádi: „*Oba [Sirius a James] samozřejmě velice chytrí – dokonce výjimečně inteligentní – myslím, že jsme tu ještě*

⁵² Fénixův řád je odbojové seskupení, které bojovalo proti lordu Voldemortovi a jeho stoupencům.

nikdy neměli takovou dvojici rošťáků“⁵³. Peter je popsán jako malý tloušťík, který se Jamesovi a Siriusovi věšel na paty: „*Vzhlížel k Blackovi a k Potterovi jako ke svým hrdinům, (...) Svým nadáním se jim ovšem nikdy nemohl rovnat*“.⁵⁴

Životní příběh Remuse Lupina je součástí rozuzlení děje *Vězně z Azkabanu*. Remus byl v dětství pokousán vlkodlakem, čímž se také sám stal vlkodlakem – každý měsíc během úplňku se Remus proměňuje v krvelačnou bestii a ztrácí svoje vědomí. Jeho tři kamarádi se tak rozhodli stát se zvěromágy – naučili se proměňovat se ve zvířata a každý úplněk trávili společně venku s Remusem. Z jejich zvířecích podob se pak odvíjí jejich přezdívky. James se proměňuje v jelena – Dvanácterák, Sirius v černého psa – Tichošlápek a Peter v krysou – Červíček⁵⁵.

V příběhu *Harryho Pottera* jsou Poberti dospělí. James Potter zemřel v Harryho dětství, Remus Lupin byl Harryho učitel obrany proti černé magii a později zemřel v boji o Bradavice. Sirius byl neprávem odsouzen do věznice Azkaban, poté utekl a udobřil se s Harrym, než zemřel během boje na ministerstvu kouzel ve *Fénixově řádu*. Peter se roky skrýval v podobě krysy jako rodinný mazlíček u rodiny Weasleyů, než se opět přidal k Voldemortovi a zemřel v posledním díle *Relikvie smrti*.

Jediné přímé informace o jejich letech v Bradavicích jsou představeny v páté knize s názvem *Harry Potter a fénixův řád*. V tomto díle Harry nedopatřením uvidí vzpomínky jeho profesora Severuse Snapea, kde vidíme Severuse v jeho letech jako studenta Bradavic a zároveň Poberty, kteří s ním navštěvovali stejný ročník. Poprvé tak vidíme Poberty přímo v jednání, a ne jenom z vyprávění ostatních postav.

⁵³ ROWLING, J. K. *Harry Potter a vězeň z Azkabanu*. Přeložil Pavel MEDEK. Praha: Albatros, 2001. Klub mladých čtenářů (Albatros).

⁵⁴ Tamtéž

⁵⁵ V originále je Červíček Wormtail, což je reference na krysí ocas.

V této knize jsou poprvé uvedeny popisy mladších Pobertů – u Jamese je zdůrazněno, že má podobné rysy jako Harry (nepoddajné černé vlasy, nos delší než Harry, stejná ústa a stejné obočí). Sirius je popsán jako velice pohledný mladík, kterému „vlasy padaly do očí s nedbalou elegancí“. Remus jako bledý a nezdravý⁵⁶ a Peter jako malý chlapec se špinavě hnědými vlasy a špičatým nosem.⁵⁷

Ve filmové adaptaci se tato scéna také vyskytuje a jedná se o jediné kanonické audiovizuální zobrazení mladých Pobertů. V této krátké scéně vidíme poměrně neznámé herce⁵⁸– Robbie Jarvis jako James Potter, James Walters jako Sirius Black, Charles Hughes jako Peter Pettigrew a James Utechin jako Remus Lupin.

Obrázek 6: Zobrazení Pobertů ve filmu *Harry Potter a Fénixův řád* (David Yates, 2007)

⁵⁶ V knize vysvětleno domněnkou, že se blíží úplněk.

⁵⁷ ROWLING, J. K. *Harry Potter a Fénixův řád*. Přeložil Pavel MEDEK. Praha: Albatros, 2004. Klub mladých čtenářů (Albatros).

⁵⁸ Herci se v době natáčení filmu těšili oblibě fanoušků – např. rozhovor s Jamesem Waltersem na fanouškovské platformě The Leaky Cauldron z roku 2006: <https://www.the-leaky-cauldron.org/2006/06/25/new-interview-with-a-young-sirius-black/>

V celkovém příběhu Harryho Pottera představují Pobertové jen vedlejší postavy. Konzumenti příběhu je znají jako dospělé, v případě Siriuse a Remuse se jedná o rodičovské role a v případě Petera o roli nepřítele. Všechny postavy na konci příběhu Harryho Pottera zemřou a jejich osudy se nijak dál nerozvíjí. Fanoušci se tak začali zajímat především o jejich školní léta a život těsně po škole.

3.2.2. Fandom Pobertů

O postavy Pobertů měli fanoušci zájem už od vydání knihy *Vězeň z Azkabanu*. Na webových archivech lze najít fanfikce, které začaly vznikat okolo roku 2000, které expandují na příběh popsany v kanonu. Fanoušci ve fanficcích prozkoumávají jejich roky v Bradavicích, život těsně po dokončení školy nebo se více zaměřují na vztahy – např. James/Lily.

Jednou z archivních stránek, kde bylo možné najít kurátorované odkazy na fanfikce (na stránky *Fanfiction.net* a *FictionAlley*) byla *Ship's Archivist*. Fanfikce zde byly hlavně rozdělené podle párování, ale např. James/Lily fanfikce jsou ještě rozděleny do několika dalších kategorií – Classic Love, Love/Hate, Trouble In Paradise.⁵⁹ Podobné kategorie můžeme najít i v dnešních fanficcích, jen pod jinými názvy: Love/Hate je stejná narativní tropa jako „Enemies to lovers“ – tedy příběh, kdy se z údajných nepřátel stanou milenci.⁶⁰ Kromě kanonických párů také *Ship's Archivist* evidoval různé homosexuální párování jako Remus Lupin/Severus Snape nebo populární Remus Lupin/Sirius Black.

Už v této rané etapě tedy lze identifikovat základní tendence podle typologie Henryho Jenkinse. Všechny příběhy zaměřující se na postavy Pobertů uplatňují přefokalizovaní – fanoušci přesouvají pozornost od hlavních postav a do středu příběhu staví postavy vedlejší. Zároveň také rozšiřují časovou osu, přičemž popisují jejich čas strávený v Bradavicích a spoustu fanouškovských příběhů využívá

⁵⁹ http://web.archive.org/web/20021010210053/http://www.geocities.com/ships_archivist/lily_james.html

⁶⁰ V universu Harryho Pottera je „Enemies to lovers“ oblíbená tropa například u párování Harry Potter/Draco Malfoy

erotizaci. Na webu Archive of Our Own je například téměř 40 000 fanfikcí s párování Remus/Sirius a 11 000 z nich je označeno ratingem mature nebo explicit - zhruba čtvrtina příběhů tedy může obsahovat erotické scény (k datu 5. 5. 2023).⁶¹

Zájem o postavy Pobertů byl tedy zřetelný už od jejich prvního představení v knize *Harry Potter a vězeň z Azkabanu*. V době natáčení filmů se na fanouškovských fórech vedly diskuse ohledně castingu postav Pobertů. Na stránce *The Leaky Cauldron* lze najít příspěvky z roku 2003, kde si fanoušci sdílí nejnovější zprávy ohledně obsazení postav Siriuse Blacka a Remuse Lupina. Zmíněna je například fanouškovská kampaň, která měla za cíl obsazení herce Jasona Cartera do role Siriuse⁶² nebo spekulace, že Timothy Spall bude hrát roli Remuse Lupina⁶³ (ve skutečnosti hrál roli Červíčka, což článek zmiňuje jako roli, která by se pro něj hodila více).

Ze začátku tisíciletí také vznikla stránka dedikovaná postavě Siriuse Blacka s názvem *Immeritus.org*. Stránka dnes stále existuje, nicméně už není aktivní. Dříve sloužila jako fórum, platforma pro novinky, fanarty a fanfikce. J. K. Rowling stránku pozitivně ohodnotila, dokonce ji v roce 2004 udělila její první Fan Site Award⁶⁴ – napsala, že je pyšná, že postava, která se v jejích knihách objevuje jen jako zádumčivá přítomnost, si získala tak vášnivý fandom.⁶⁵

⁶¹ Označení *explicit* může znamenat jak explicitní sexuální obsah, tak explicitní násilí. Rating *mature* pak značí jakýkoli obsah, který je vhodný jen pro dospělé čtenáře.

⁶² ANELLI, Melissa. WB rep on Sirius casting. In: *The Leaky Cauldron* [online]. 13. 1. 2003 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.the-leaky-cauldron.org/2003/01/13/wb-rep-on-sirius-casting/>

⁶³ ANELLI, Melissa. Timothy WHO as Lupin?. In: *The Leaky Cauldron* [online]. 14. 1. 2003 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.the-leaky-cauldron.org/2003/01/14/timothy-who-as-lupin/>

⁶⁴ Od roku 2004 J.K. Rowling každý rok vyhlašovala cenu nejlepší fanouškovské stránky, která se nazývala Fan Site Award.

⁶⁵ Archiv příspěvků J. K. ROWLING [online] [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.rowlingindex.org/work/fsdw/>

J. K. Rowling je známá tím, že často interaguje s fanoušky. Konkrétně ještě k Siriusovi napsala, že je ze čtyř Pobertů nejhezčí, nejvzpurnější a nejvíce nebezpečný. Ve stejném příspěvku také zmiňuje, že fanarty na stránce *Immeritus* jsou velice dobré a že dlouhou dobu měla fanart Pobertů od Laury Freeman jako pozadí v počítači (zobrazení Siriuse a Remuse je prý velice přesné).⁶⁶

Obrázek 7: Fanart zobrazující Poberty od Laury Freeman. J. K. Rowling přesně neurčila, který fanart měla na mysli, ale Freeman označila tento jako nejpravděpodobnější.

Fandom se během let stabilně rozšiřoval v počtech fanoušků. Zhruba po roce 2010 se na webech jako Tumblr.com začaly objevovat fancasty, které jsou dodnes známy jako nejpopulárnější – Aaron Taylor Johnson jako James Potter, Ben Barnes jako Sirius Black, Andrew Garfield jako Remus Lupin a Dane Dehaan jako Peter Pettigrew (viz dále).

V roce 2016 byl natočen krátkometrážní fanouškovský film s názvem *Severus Snape a Pobertové* (Justin Zagri, 2016), který byl umístěn na platformu YouTube. Tento film realizovaný amatérskými nadšenci sleduje čtyři Poberty, jak oslavují

⁶⁶ ROWLINGLIBRARY. In: *Twitter*. 11. 5. 2020. [cit. 2023-05-02]. Dostupné z: <https://twitter.com/rowlinglibrary/status/1259913527810195456?lang=en>

úspěšné ukončení školy a jejich následný střet se Severusem Snapem. Přestože se nejedná o profesionálně produkováný obsah a tvůrci byli omezeni menším rozpočtem, film se z hlediska vizuálních efektů téměř vyrovná svým předlohám.

Obrázek 8: Snímek z fanouškovského filmu *Severus Snape a Pobertové*

Tento typ fanartu není úplně obvyklý, vzhledem k tomu, že vyžaduje určité skupinové úsilí, rozpočet, plánování. *Severus Snape a Pobertové* byl fanouškovskou základnou velice kladně přijat. Vznik tak náročného počínu i extrémně pozitivní reakce fandumu samo o sobě vypovídá o velkém zájmu, kteří fanoušci mají o postavy Pobertů. J. K. Rowling však už v roce 2013 dala najevo, že nehodlá psát žádné prequely, protože podle ní „nejsou prequely obecně příliš úspěšné“.⁶⁷

3.2.3. Queer interpretace a Wolfstar

V roce 2018 byl v magazínu *The Paris Review* publikován článek s názvem *Harry Potter and the Secret Gay Love Story*. Jeho autor Frankie Thomas se v článku ohlíží na svůj osobní prožitek při čtení série *Harry Potter* a jako ústřední motiv líčí jeho fascinaci s naznačeným romantickým vztahem Siriuse a Remuse.

⁶⁷ AKBAR, Arifa. Bath Literature Festival: JK Rowling on the freedom of Potter to bed, a new book for children... and her first snog. *Independent* [online]. 2013 [cit. 2023-05-10]. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/books/news/bath-literature-festival-jk-rowling-on-the-freedom-of-potter-to-bed-a-new-book-for-children-and-her-first-snog-8527462.html>

Thomas v detailu popisuje, jak si během čtení knih všímal subtextu, analyzoval texty, opakovaně je pročítal pořád dokola a své závěry diskutoval s online komunitami.⁶⁸

Thomas zdaleka nebyl jediný, kdo si všiml subtextuálních narážek na vztah mezi Remusem a Sírusem. Po vydání knihy *Fénixův řád* (která popisuje, jak spolu Sirius a Remus bydlí a společně vystupují jako rodičovské postavy pro Harryho) byla na internetu zveřejněna dodnes známá esej *The Case for R/S*, kterou Thomas rovněž zmiňuje ve svém článku.⁶⁹ Esej v detailu rozebírá všechny interakce mezi Sírusem a Remusem a vysvětluje je skrze queer interpretace⁷⁰.

Fanoušci byli během této doby přesvědčení, že J. K. Rowling subtext zamýšlela a schválně ho do knihy umístila, aby ho mohli fanoušci objevit. I když přihlédneme k životnímu příběhu zmíněných postav, najdeme zde nějaké paralely k životům členů LGBTQ+ komunity. Remus je vlkodlak, což Rowling potvrdila jako metaforu pro nemoc AIDS⁷¹ a Sirius byl vyhnán rodiči z domu během svého mládí. Sirius také v kanonickém příběhu nikdy nemá žádnou partnerku, přestože je opakovaně popsán jako velice pohledný a v retrospektivní scéně ve *Fénixově řádu* dokonce pozornost dívek z jeho ročníku ignoruje. Remusovou partnerkou se stane

⁶⁸ FRANKIE, Thomas. Harry Potter and the Secret Gay Love Story. *The Paris Review* [online]. 2018 [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://www.theparisreview.org/blog/2018/12/10/harry-potter-and-the-secret-gay-love-story/>

⁶⁹Elwyng-alcyone. The Case for R/S. In: *LiveJournal* [online]. 8. 8. 2003. [cit. 2023-04-10] Dostupné z: https://web.archive.org/web/20050305162545/http://www.livejournal.com/users/elwing_alcyone/11152.html

⁷⁰ Queer čtení se zabývá analýzami textů a odkrýváním významů, které by mohly být interpretovány jako queer z hlediska genderu nebo sexuality, přestože text na první pohled žádné takové aspekty nemusí ukazovat.

⁷¹ AUSTIN, Tyler. J.K. Rowling: Lupin's Werewolf Condition Was a Metaphor For HIV/AIDS. *Out* [online]. 2016 [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://www.out.com/art-books/2016/9/09/jk-rowling-lupins-werewolf-condition-was-metaphor-hiv-aids>

Nymfadora Tonks, nicméně až v *Princi dvojí krve*, tzn. po smrti Siriuse. Rowling jakékoli domněnky popřela a zamítla spekulace o sexualitě těchto dvou postav.⁷²

Od roku 2004 byla na internetu postupně publikována kolaborativní a multimediální fanfikce s názvem *The Shoebox Project*. Fanfikce se stala jedním ze stěžejních děl raného fandomu Pobertů a byla například zmíněna i v článku *The Wall Street Journal*⁷³. *The Shoebox Project* vypráví o takzvané „ře Poberů“ z pohledů různých postav a fanfikce je doplněna o dopisy, vzkazy, obrázky, fotografie atd. Zaměřuje se nejen na párování James a Lily, ale hlavně se zabývá párováním Sirius/Remus (známé taky pod jménem „Wolfstar“). V článku pro *Kotaku* o fanfickci píše Gita Jackson a zdůrazňuje, že *The Shoebox Project* bylo dílo, které dodalo charakter postavám, které byly jen zmíněné v původních textech, a hlavně vylíčko hodně děje, který J. K. Rowling nijak v knihách nevysvětlila (jak se Lily zamilovala do Jamese, proč Peter zradil svoje kamarády, atd.).⁷⁴

Queer čtení kanonických Harry Potter textů bylo vždy prominentní částí fandomu Pobertů. Nejdiskutovanějším párováním byl už od počátku „Wolfstar“ (Sirius/Remus), vzhledem k potenciálu, který fanoušci spatřovali v původním textu. O tom, jakým unikátním způsobem fandom Pobertů expanduje na omezený kanonický text, také pojednává videoesej s názvem *The Queer Utopia of the Marauders Fandom*⁷⁵. Video v krátkosti popisuje, jak si fanoušci vytvořili komplexní postavy z minima informací, které poskytla v původních knihách J. K.

⁷² ROMANO, Aja. The Harry Potter universe still can't translate its gay subtext to text. It's a problem. *Vox* [online]. 2016 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.vox.com/2016/9/4/12534818/harry-potter-cursed-child-rowling-queerbaiting#:~:text=But%20then%2C%20in%202013%2C%20after,never%20been%20in%20love%20before>.

⁷³ JURGENSEN, John. Rewriting the Rules of Fiction. *The Wall Street Journal* [online]. 2006 [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/SB115836001321164886>

⁷⁴ JACKSON, Gita. One of The Biggest Harry Potter Fanfics Still Holds Up In 2018. *Kotaku* [online]. 2018 [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://kotaku.com/one-of-the-biggest-harry-potter-fanfics-still-holds-up-1822668296>

⁷⁵ Jubil3e. The Queer Utopia od the Marauders Fandom. In: *YouTube* [online]. 8. 12. 2022. [cit. 2023-04-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=K1MffKSXxqY>

Rowling, a jak se mnoho fanoušků ani nepovažuje na fanoušky *Harryho Pottera*, ale specificky za fanoušky Pobertů. Fandom si přivlastnil přehlížené postavy a vytvořil si jakousi „queer utopii“, kde jsou naplněny představy fanoušků o reprezentaci sexuálních nebo genderových menšin a kde jsou zastoupeny různé rasy a různé typy tělesných postav.

Esej se také zmiňuje o potřebě fanoušků distancovat se od Rowling po jejich kontroverzních výrociích (viz výše). I Frankie Thomas v jeho článku píše, že dnešní generace zápasí s jejich „komplikovanou láskou pro nedokonalé dílo“. Dokonce přidává poznatek, že sociální síť Tumblr nabízí u vyhledávání „smrt autora“ jako sdružené pojmy „Harry Potter“ a „J. K. Rowling“. Fandom Pobertů je výsledkem této komplikované dynamiky mezi fanoušky a autorkou: fanoušci mají rádi vytvořený fantasy svět, ale nechtějí podporovat jeho autorku. Nacházejí tak útěchu v postavách a příbězích, které si sami upraví a doplní tak, aby sloužily jejich potřebám.

3.2.4. All the Young Dudes

Velkým milníkem se pro fandom Pobertů stala fanfikce s názvem *All the Young Dudes*⁷⁶ publikovaná na webovou stránku Archive of Our Own během let 2017-2018. Tato fanfikce, s počtem slov přesahujícím 500 000 a 180 kapitolami, sleduje osudy čtyř Pobertů (příběh je vyprávěn z pohledu Remuse, soustředí se tedy speciálně na jeho postavu) během jejich let v Bradavicích a životem po nich.⁷⁷ Momentálně je *All the Young Dudes* vůbec nejčtenější fanfikcí na webovém archivu AO3 s více než 10 miliony hits⁷⁸. Toto literární dílo mělo velký dopad na fandom

⁷⁶ MsKingBean89. All the Young Dudes. In: Archive of Our Own [online]. 2017-2018. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/10057010>

⁷⁷ HAMPTON, Rachele. The Best Harry Potter Novel Isn't Written by J.K. Rowling: It's queer, it's class-conscious, and it's 500,000 words-long. *Slate* [online]. 2021 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://slate.com/culture/2021/11/all-the-young-dudes-harry-potter-fanfic-wolfstar-tiktok.html>

⁷⁸ Jeden „hit“ na stránce AO3 znamená jedno otevření fanfikce.

Pobertů, největší skok k popularitě ale zažilo zhruba až dva roky od svého publikování – během období karantény v souvislosti s epidemií nákazy covid-19.

Jedním z pozoruhodných trendů, které šlo v období karantény pozorovat, byl kolektivní návrat k mediálním obsahům, které dotyčným divákům přinášely komfort v minulosti. Takovým trendem je i tzv. „*Twilight* renaissance“: během let 2020-2021 zažil fandom filmové a knižní série *Stmívání* neočekávané znovuzrození. Uživatelé sociálních sítí jako TikTok, Twitter atd. se začali znovu zabývat svým někdejší zájmem, začali tvořit nové obsahy na sociální média a znovu diskutovat obsah.⁷⁹

Podobný trend lze zpozorovat i u fandomu *Harryho Pottera*. Jak se mnoho fanoušků vracelo a opakovaně konzumovalo obsah s *Harry Potter* tematikou, jejich zájem o postavy Pobertů se také opět zvedl. Tehdy si začali fanoušci všimnout zmíněné fanfikce *All the Young Dudes* a začal se formovat jakýsi „podfandom“ *Harryho Pottera*, který se soustředil pouze na Poberty a jejich období v Bradavicích.

All the Young Dudes si získalo masivní popularitu z několika faktorů. Jedním z nich, jak jsem již zmínila, byla karanténa, která pro velkou část obyvatelstva znamenala nejistou dobu. Vrátili se tedy zpět ke svým starším zájmům a začali je prozkoumávat z jiných hledisek. Fanfikce je také více vyspělým dílem než originální *Harry Potter* knihy; původní dílo je určené dětem a tematizuje ve své podstatě jednoduchý konflikt dobra a zla, na druhou stranu *All the Young Dudes* je dílo určené starším čtenářům (na AO3 je označeno jako explicitní) a zabývá se stigmatem homosexuality, opresí minoritních skupin, domácím násilím atd.

Jak jsem již také zmínila, autorka původních knih J. K. Rowling byla v posledních letech součástí několika kontroverzí a velká část fandomu ji odmítá

⁷⁹ DUCHARME, Jamie. *Why You're Regressing to Your Teenage Self During the COVID-19 Outbreak* [online]. 2020 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://time.com/5819224/covid-19-act-like-teenagers/>

přímo podporovat. Hledají tak alternativní texty, které nenapsala J. K. Rowling, ale které se odehrávají v jejich oblíbeném světě. Zároveň byli fanoušci velice frustrováni z absence reprezentace různých sexuálních menšin v dílech J. K. Rowling. Její výrok, že postava Albuse Brumbála je homosexuál, byl přijat jako nedostatečný, vzhledem k tomu, že nic takového není v původním textu explicitně popsáno. *All the Young Dudes* staví do centra svého děje vztah mezi Remusem Lupinem a Siriusem Blackem.

All the Young Dudes nabralo značnou popularitu na síti TikTok, kde uživatelé začali vytvářet fanvidea, také byla vytvořena audio verze (načtena fanoušky), vznikly další podfikce⁸⁰, různý merch na stránkách jako *Etsy.com* a postava jménem Grant Chapman (originální postava vytvořená pro účely *All the Young Dudes*) se stala běžnou součástí fandomu, přestože v kanonu nikdy neexistovala. Hashtag #atyd má (k dubnu 2023) na TikToku přes 1,5 miliardy zhlédnutí a fanoušci si dokonce nechávají fanfikci vydat jako sérii knih na jejich vlastní náklady.

3.2.5. Další vývoj fandomu

Zhruba dva roky po vzestupu popularity *All the Young Dudes* má fandom Pobertů pořád početná čísla a vytváří velké množství obsahu na sociální síti.⁸¹ Další fanfikcí, která se stala v kruzích fandomu populární je *Crimson Rivers*. Je to příběh zaměřující se na párování James Potter/Regulus Black, ale obsahuje i vedlejší vztahy Remus/Sirius nebo Marlene/Dorcas.⁸²

Crimson Rivers je z hlediska rozsahu ještě delší než *All the Young Dudes*, obsahuje přes 800 tisíc slov. Je jedním z tzv. alternate universe (zkratkou AU)

⁸⁰ Podfikce je fanfikce, která vychází z jiné fanfikce

⁸¹ Obsah vytvářený na sociální síti nelze lehce měřit, nicméně filtrováním na webu Archive of Our Own se dá zjistit přibližná aktivita fandomu. Během dubna roku 2023 vzniklo 1840 fanfikcí s párováním Remus/Sirius, což je více než dvojnásobek oproti dubnu 2022, kdy vzniklo 647 fanfikcí, a dubnu 2021, kdy bylo zveřejněno 628 fanfikcí s tímto párováním. V dubnu 2020 vzniklo jen 314 fanfikcí, data tedy korespondují s postupným probouzením fandomu během karantény, které jsem nastínila.

⁸² Zeppazariel. *Crimson Rivers*. In: *Archive of Our Own* [online]. 2022. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/39760044>

příběhů, kdy jsou dané postavy umístěné do jiného světa, než ve kterém se odehrává jejich příběh, v tomto případě do světa ze série *Hunger Games*. *Crimson Rivers* je především milostným příběhem mezi Jamesem a Regulusem, prozkoumává ale také téma rodinných traumat, posttraumatické stresové poruchy, panických ataků a třídní nerovnosti.

Fanouškovská aktivita na sociálních sítích se soustředí ve velké míře na tyto dvě fanfikce. Na síti TikTok je na *All the Young Dudes* a *Crimson Rivers* vytvářeno obrovské množství fanvideí, které většinou vypráví nějaké scény z těchto děl. Videá často ani neobsahují vysvětlovací popis, který by vysvětloval, o jaké postavy se jedná nebo z jakého díla pochází znázorněná scéna. Fanoušci jsou tak dobře obeznámeni s těmito texty, že žádné vysvětlování nepotřebují. Lze tak vidět obrovskou míru kolektivního vědění, které si fandom Pobertů vytvořil o podobných nekanonických/fánonových textech.

3.3. Fancasty Pobertů

Zhruba po roce 2010 se začaly v internetových online komunitách objevovat fancasty, které jsou dodnes ve fandomu nejnámější. Tyto fancasty byly využívány jako podklad pro fanart, byly vytvářeny různé typy koláží nebo sety gifů. V nedávných letech se fandom odklonil od těchto původních fancastů a dal prostor větší rasové diverzitě a širším možnostem chápání jednotlivých postav. Zatímco původní fancasty byly víceméně jednotné, dnešní fancasting Pobertů se odehrává skrze diskuze. Populárním trendem je například hodnocení fancastů, kde fanoušci vyjadřují své myšlenky ohledně různých fancastů jedné postavy.⁸³

3.3.1. James Potter

Do role Jamese fanoušci prvotně obsazovali herce Aarona Taylor-Johnsona a pracovali specificky s jeho scénami z filmu *Nowhere boy* (Sam Taylor-Johnson,

⁸³ Ohdeer007. In: TikTok [online]. 8. 11. 2021. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: https://www.tiktok.com/@ohdeer007/video/6995123788547411206?_r=1&t=8blw2Wr7DYI

2009), kde Taylor-Johnson hraje mladého Johna Lennona. Impulsem k fancastu byl pravděpodobně vzhled herce ve filmu – postava Johna Lennona má kulaté brýle stejně jako má James, má nepořádné tmavé vlasy, což je opakovaně popsáno jako poznávací znak Harryho i Jamese. Dalším aspektem je mizanscéna filmu *Nowhere Boy*: Taylor-Johnson nosí ve filmu formální oblečení, které vzhledem připomíná bradavické uniformy a scény se odehrávají v prostředí podobnému tomu zobrazenému ve filmové sérii *Harry Potter* (akademické prostředí, učebny, knihovny, stěny s tmavými dřevěnými obklady, domy postavené v typické viktoriánské architektuře).

V tomto případě se jednalo o tzv. recasting – fanoušci si vybrali herce, který podle nich lépe odpovídá předloze než kanonické audiovizuální zobrazení. Ve filmech je James několikrát ukázán jako dospělý, nicméně herec je na roli příliš starý. James Potter zemřel ve svých 21 letech a herec, který ho zobrazuje vypadá rozhodně starší. Autoři pravděpodobně chtěli ukázat Jamese jako autoritativní rodičovskou figuru, někteří fanoušci ale s tímto zobrazením nesouhlasili a obsadili Jamese mladším hercem.

Obrázek 9: Aaron Taylor-Johnson
v *Nowhere Boy*

Jak jsem ale už naznačila, během posledních let proběhl ještě druhotný recasting a ten měl za úkol napravit, s čím nebyli fanoušci spokojeni u prvních fancastů. U Taylor-Johnsona se jednalo převážně o jeho věk; fanoušci se shodli, že by mohl zobrazovat Jamese v době jeho smrti, ale příběhy, kterými se fanoušci věnují, se odehrávají v době, kdy byl teenager, takže začali hledat mladší herce.

Také se u této postavy začali zabývat rasovou diverzitou; Jamesovy černé vlasy si mnoho fanoušků vyložilo jako indikátor tmavší barvy pleti.

Dalšími populární fancasty tak dnes jsou herci Reiky De Valk, Dev Patel, Achintya Bose nebo youtuber Nicholas Green (nickisnotgreen). Ten dokonce natočil video o tom, že je poctěn, že si jej fanoušci vybrali jako fancast pro Jamese Pottera.⁸⁴ Všechny tyto postavy spojuje definující rys rozčuchaných černých vlasů a je proto snadné je rozeznat jako Jamese.

Obrázek 10: Reiky De Valk

Obrázek 11: Nicholas Green (nickisnotgreen)

3.3.2. Sirius Black

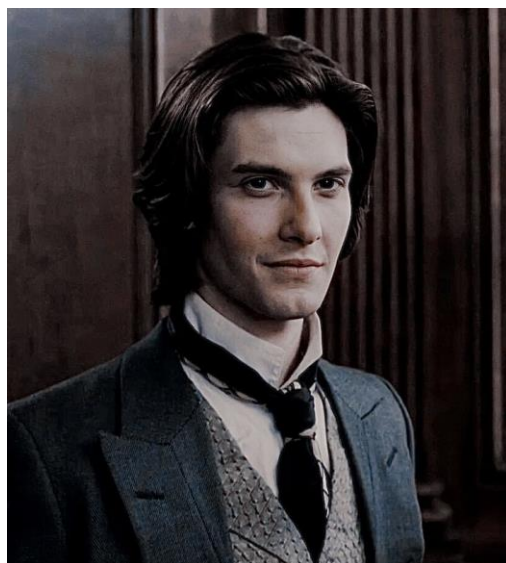
Původním fancastem pro Siriuse Blacka byl britský herec Ben Barnes. Fanoušci se opět se zaměřili na konkrétní tvorbu, v tomto případě brali inspiraci z jeho role Doriana Graye ve filmu *Dorian Gray* (Oliver Parker, 2009). Fancast je také postaven na silné vizuální podobě k popisu Siriuse z knižních předloh – Sirius

⁸⁴ Nickisnotgreen. I've Been Fan Casted in a Harry Potter Fan Fiction. In: *YouTube* [online]. 9. 8. 2021 [cit. 2023-04-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=L2t488uVRiI>

je popsán jako velice přitažlivý muž/chlapec, stejně jako je Dorian v *Obrazu Doriana Graye* popsán jako nádherný mladý muž, nevědomý své krásy.

Stejně jako u filmu *Nowhere Boy*, i zde hraje velkou roli mizanscéna. Sirius Black pochází ze staré a tradiční čarodějnické rodiny Blacků, která je velice konzervativní v mnoha ohledech: jejich sídlo, které Harry poprvé spatří v díle *Fénixův řád*, připomíná spíše sídlo z viktoriánské doby než soudobé bydlení. Dorian Gray nosí ve filmu dobové obleky (košile, vesty, dlouhá saka, hedvábné kravaty, dlouhé kabáty) a film se odehrává na místech, které by se pravděpodobně dala považovat za sídlo Blacků nebo za bradavické prostory (různé salónky, látkové gobelíny v pozadí, dřevěný vyřezávaný nábytek).

U tohoto fancastingu se fanouškům zalíbily scény z filmu *Dorian Gray* také proto, že se dají dobře použít jako scény Siriuse Blacka – např. Dorian Gray na večírku by mohl být Sirius Black na bradavické party, Dorian Gray utíkající během noci ze schodiště by mohl být Sirius Black opouštějící ve spěchu jeho rodinné sídlo po konfliktu s jeho rodinou a Dorian Gray mluvící s lordem Henrym by klidně mohl být Sirius s jeho otcem. Lze tak vidět, že tento fancast fanoušci vybrali nejen kvůli vzhledu Bena Barnse, ale také kvůli jakési podobnosti mezi scénami v příběhu Pobertů a scénami v příběhu Doriana Graye.

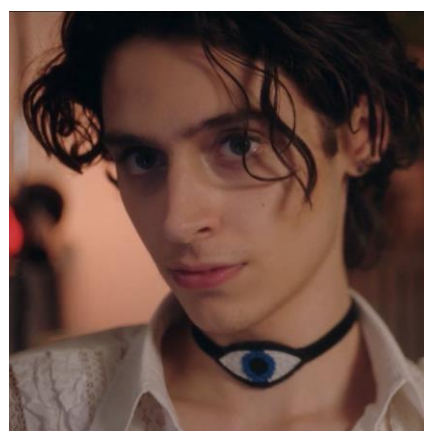
Obrázek 12: Ben Barnes v *Dorian Gray*

Nová vlna fancastingu se pak stejně jako u Jamese Pottera snažila nahradit chybu věku. Dorian Gray ve filmu také vypadá na spíše dvacátníka než teenagera. Dalšími herci, kteří jsou fancastováni jako Sirius Black jsou Louis Partridge (ten je např. ve fanvideích často používán společně s Barnesem jako mladší verze Siriuse) Bobo Stewart, Tamino Amir, Tripp Bowers, Eren M. Güvercin, Finn Wolfhart a zpěvák Conan Gray. Často se vyskytuje také syn Garyho Oldmana⁸⁵ Charlie Oldman – ten byl fanoušky vybrán pro jeho podobnost ke kanonickému zobrazení.

Všechny fancasty spojuje podobný vzhled – tmavé delší vlasy, vysoké lícní kosti, jemné rysy a jakýsi ležerní manýrismus, který má být se Siriusem spojen. Ve fancastech, kde herci vystupují v médiích historického rázu, používají fanoušci scény k ilustraci Siriusova života v Bradavicích a v jeho rodinném domě; pokud se herec objevuje ve filmu, který se odehrává v moderní době, jsou scény použity ke ztvárnění Siriusova života poté, co utekl z domova nebo po ukončení jeho studia v Bradavicích.

Obrázek 13: Louis Partridge v *Enola Holmesová* (Harry Bradbeer, 2020)

Obrázek 14: Eren M. Güvercin v *Druck* (ZDF, 2018-)

⁸⁵ Gary Oldman ve filmech ztvárňuje staršího Siriuse.

3.3.3. Remus Lupin

Prvotním fancastem, který fanoušci pro Remuse vybrali byl herec Andrew Garfield. Potenciál spatřili ve scénách z filmu *Neopouštěj mě* (Mark Romanek, 2010) a později z filmů *Amazing Spider-Man* (Marc Webb, 2012) nebo *Tick, Tick... Boom!* (Lin-Manuel Miranda, 2021). Garfield se pro roli Remuse podle jeho popisů v knihách příliš nehodí, Remus byl postavami okolo sebe spíše popisován jako vysoký a spíše neduživý muž: „Vypadal nemocně a vyčerpaně. I když byl ještě poměrně mladý, světlehnědé vlasy měl protkané stříbrem.“⁸⁶

Druhá vlna pak fancastuje herce jako Drew Starkey, Robert Keating, Matthew Hitt, Johnny Flynn, Omar Rudberg, Alex Lawther, Cory Gruter Andrew nebo George MacKay. Jedná se o herce s kratšími hnědými vlasy, většinou jsou jako fancasty prezentováni v různých svetrech nebo otrhaném oblečení. Ve fanfikci *All the Young Dudes* je Remus zobrazen jako problematická postava, proto fandom ovlivněný touto fanfikcí často zobrazuje Remuse např. s cigaretami nebo alkoholem.

Obrázek 15: Andrew Garfield
v *Neopouštěj mě*

Obrázek 16: Matthew Hitt

⁸⁶ ROWLING, J. K. *Harry Potter a vězeň z Azkabanu*. Přeložil Pavel MEDEK. Praha: Albatros, 2001. Klub mladých čtenářů (Albatros).

Zatímco u Jamese lze snadno říct, že se jedná o recasting na základně věku, u Siriuse a Remuse není důvod recastingu tak jasný. Oba mají kanonické ztvárnění, které sedí k jejich věku a původnímu popisu z knížek. Důvodem mohl být upřímný zájem o tyto postavy a potřeba mít jasné vizuální zobrazení jejich postav během mládí. Je také možné, že fanoušci doufali v realizaci prequelů, protože vybrali mladé britské herce, kteří dosud žádnou roli v sérii Harry Potter neměli a kteří by teoreticky skutečně mohli role ztvárnit (např. Ben Barnes se už proslavil jako fantasy herec svou rolí prince Kaspiana ve filmové sérii *Letopisy Narnie*).

3.3.4. Petr Pettigrew

Petr je jediný z hlavní čtveřice Pobertů, který nemá pevně daný a etablovaný fancast. Během prvotního fancastingu fanoušci do jeho role obsazovali buď herce Dana DeHaana, nebo Jamieho Bella. U Jamieho Bella lze spatřit jistá podobnost k Petrově postavě (malý vzrůst, nevýrazné rysy, popelavé vlasy), u DeHaana je fancast spíše přáním fanoušků než věrným obsazením. Pravděpodobným důvodem tohoto fancastu je jeho role ve filmu *Zbav se svých miláčků* (John Krokidas, 2013), kde DeHaan vystupuje ve formálním oblečení, tvídovém kabátu, svetrech a film se odehrává na pozadí univerzity – scény se tak hodily fanouškům vizuálně do jejich koláží a videí.

Obrázek 17: Dane DeHaan v *Zbav se svých miláčků*

Obecný trend fandomu Pobertů fancastovat „atraktivnější“ herce, než jejich postavy mají podle knižní předlohy být, kritizuje např. i tento příspěvek na r/harrypotter redditu:

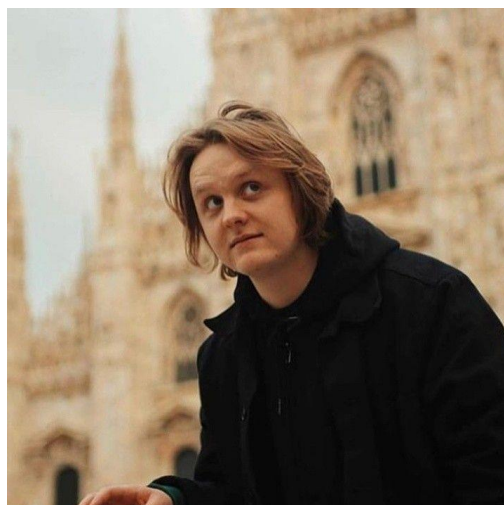
„Myslím, že se Rowlingová o něco snažila, když popisovala Poberty jako pohodové, dobře vypadající, oblíbené kluky, které všichni včetně učitelů milují, a Snapea jako kluka, který neodpovídá „standardům krásy“ (...) Ze zlatých Pobertů, hlavně z Jamese a Siriuse, se vyklubali tyrani a Snape se v tomto případě ukázal jako oběť. Myslím, že Rowlingová se snažila bojovat s předsudky lidí. Vzhledem k této zápletce bylo obsazení mladých Pobertů (zejména Jamese) ve filmech velmi dobré. Měli ve tvářích takový ten samolibý výraz. Svým jednáním byli velmi iritující. Ale fandomu se nelíbili a fanoušci fancastovali celé Poberty od znova. (...) Neříkejte mi, že když vidíte Dana DeHaana, řeknete si: „Jéé, ten vypadá úplně jako Petr Pettigrew!“. Je to v rozporu se vším, co bylo o Petrovi v knihách zmíněno.“⁸⁷

Komentář se vyjadřuje k tomu, že herci, kteří Poberty představovali ve filmu *Fénixův řád*, byli přesně vybráni s ohledem na jejich nastíněné charaktery (šikanovali Snapea). Kritizuje především fancasting Petra Dana DeHaana, který podle komentáře vůbec nevypadá jako Peter. V knihách najdeme charakteristiky Petra jako např. „*Pettigrew... takový malý tloušťík, co se jim [James a Sirius] v Bradavicích věčně věšel na paty*“ a „*byl to malý chlapec se špinavě hnědými vlasy a špičatým nosem*“ o mladším Petrovi a potom: „*Byl to drobounký mužík, sotva větší než Harry a Hermiona. Řídké bezbarvé vlasy měl neupravené a na temeni se mu blýskala velká holá lysina. Působil oním scvrklým dojmem člověka, který byl ještě*

⁸⁷ r/harrypotter. In: *Reddit* [online] 2022 [cit. 2023-05-06]. Dostupné z: https://www.reddit.com/r/harrypotter/comments/wz31yu/marauders_fancast/

nedávno boubelatý, potom však v krátkém čase shodil podstatnou část své váhy.“ o starší verzi Petera ve *Vězni z Azkabanu*.⁸⁸

Recastingová vlna se v případě Petra tedy zaměřila na hledání herce, který více odpovídá knižnímu popisu, především hledali herce zavalitější postavy pro dospívající verzi Petra, než byli Dane DaHaan a Jamie Bell. Mezi populární fancasty tak dnes patří zpěvák Lewis Capaldi, herci Tobias Donovan, Jacob Balaton a Jeremy Ray Taylor.

Obrázek 18: Lewis Capaldi

3.3.5. Lily Evans

Originální fancasty, které se objevily ve stejné době jako prvotní fancasty čtyř Pobertů, do role Lily obsazují herečky Sophie Skelton (podle její role v seriálu *Cizinka* (Starz, 2014-), kde má herečka zrzavou paruku) nebo Karen Gillian (především podle její role v seriálu *Pán času*, kde vystupuje se zrzavými vlasy). U Lily se fanoušci soustředí primárně na její poznávací znak, kterým jsou právě

⁸⁸ ROWLING, J. K. *Harry Potter a vězeň z Azkabanu*. Přeložil Pavel MEDEK. Praha: Albatros, 2001. Klub mladých čtenářů (Albatros).

zrzavé vlasy. Ve fanvideích a kolážích se spíše vyskytuje Skelton, protože barevná paleta těchto scén v seriálu *Cizinka* lépe ladí ke scénám ostatních fancastů.

Modernější fancasty zahrnují mladší herečky jako Erin Kellyman, Sadie Sink, Annalise Baso, Amymeth McNulty, ale také se pokouší přivést skrze Lily mezi Poberty větší diverzitu a velice populární jsou fancasty s herečkami silnější postavy. Populární mezi fanoušky je tak dnes také třeba influencerka známá jako Nora Mac (@thenoramac na Instragramu) a herečka Shannon Purser. Jeden z headcanonů⁸⁹ pro tuto verzi Lily je, že Lily dlouho odmítala Jamese, protože si myslela, že si z ní jen dělá legraci kvůli její váze. Zase tak můžeme vidět, že fanoušci si sami do textů dosazují diverzitu, a těmito kreativními způsoby vyvolávají konverzaci mezi kánonem a fánonem.

Obrázek 19: Sophie Skelton v *Cizince*

Obrázek 20: Nora Mac

3.3.6. Regulus Black

Na rozdíl od ostatních fancastů se větší zájem o postavu Reguluse objevil až v nedávných letech, kdy se začali fanoušci více zajímat o jeho příběh, jeho život

⁸⁹ Headcanon je informace, kterou fandom/fanoušek vymyslí o fiktivních postavách.

v Bradavicích a jeho vztah se svým bratrem Siriušem. Regulus patří k jedné z nejpozoruhodnějších postav v příběhu Harryho Pottera a v kanonu mu nebyl dán dostatečný prostor. Nejznámějším fancastem je dnes Timothée Chalamet a většina fandomu se na tomto fancastu shoduje. Fanoušci používají ve svých dílech scény z filmů *Malé ženy* (Greta Gerwing, 2019) (mizanscéna, kostýmy, Chalamet ve filmu nosí rozevláté košile atd.) a z *Duna* (David Villeneuve, 2021) (Chalamet je zde zobrazený v dlouhém černém kabátu, a dokonce jsou ve filmu scény, kdy Chalamet chodí po okraji útesu, což sedí do kanonické scény jeho smrti – rozhodl se schovat Voldemortův viteál⁹⁰ v tajné jeskyni na útesu a při tom zemřel).

Obrázek 21: Timothée Chalamet v *Duně*

Přestože primárně se fanoušci odkazují k Chalametovi, jde zde také pár alternativních možností. Při vybírání se fandom soustředí na hledání podobných rysů, jako má Sirius: tmavé vlnité vlasy, spíše štíhlá postava a jemné obličejové rysy. Dalšími fancasty jsou tak např. herci Finn Wolfhart, Skandar Keynes, Aidan Gallagher a influencer Terence Manchester. V tomto případě se jedná o spekulativní fancast, protože Regulus Black nikdy nebyl kanonicky ztvárněn a fanoušci vybírají herce bez jakéhokoli popisu. Hlavním z požadavků byla podobnost k Siriusovi: jemné rysy a tmavé delší vlasy.

⁹⁰ Viteál je objekt, do kterého Voldemort umístil část svojí duše.

3.3.7. Ostatní postavy

Dosud jsem zmapovala fancasty postav, které jsou v okruzích fandomu populární a nejvíce známé. Originální fancasty, které jsem u každé postavy definovala, dokonce mnohokrát přesáhly hranice fandomu a dotyční herci jsou si fancastů vědomi (viz dále). Krátké klipy těchto postav jsou také frekventovaně využívány ve fanvideích a každá postava má jeden (dva v případě Petra) fancasty, které jsou všeobecně považované za stálý fánon. Dále se budu věnovat fancastům postav, které jsou většinou ve fanouškovské tvorbě minoritní nebo o ně fanoušci nejeví takový zájem jako o čtyři Poberty, Lily a Reguluse a jejich fancasty jsou tedy více roztržitého/nejednotného charakteru.

Spolužáci Pobertů

Nejznámějším spolužákem Pobertů je postava z příběhu Harryho Pottera, Severus Snape. Snape má hned několik populárních fancastů – fanoušci hledají stanovené rysy, kterými jsou hákovitý nos, bledá kůže a delší černé mastné vlasy. Fandom jako fancast vybral například herce Adama Drivera, Louise Garrela, Finna Wolfharta, nebo herce asijského původu Kenta Yamazakiho.

Obrázek 22: Louis Garrel

Další spolužáci jsou například rodiče Harryho kamaráda Nevillea, Frank a Alice. Jako Franka fanoušci fancastují herce Davida Lamberta nebo Jima Sturgesse. Pro Alice fanoušci vybrali herečku Carey Mullingan. Rose Leslie je fancastovaná jako Molly Weasley a Arthur Darvill jako Arthur Weasley. Pro postavu Luciuse

Malfoye fanoušci vybrali Harryho Lloyda (impulsem pravděpodobně byla jeho role ve *Hře o trůny* (HBO, 2011-2017) se světlými vlasy). Tyto fancasty jsou z důvodu nedostatečných informací založeny většinou na podobnosti s kanonickým zobrazením.

Fandom se ve větší míře zabývá postavami z rodiny Blacků. Jako Siriusovu matku Walburgu fanoušci fancastují herečku Evu Green a jako jeho otce Oriona Colina Firtha. U Evy Green jde o ikonografii v její roli Miss Almy LeFay Peregrine ve filmu *Sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné děti* (Tim Burton, 2016) a u Colina Firtha je to pravděpodobně z důvodu jeho role Henryho Wottona ve filmu *Dorian Gray*, kde hraje po boku Bena Barnese. Fanoušci se také zajímají o členy rodiny, kteří stáli po Siriusově boku, především o jeho stýce Alpada, kterého fancastují jako Cilliana Murpyho nebo Andromedu Black jako Keiru Knightley. Další postavy, které se těší oblíbenosti fandomu, jsou Narcissa Black (fancastovaná jako Sarah Gadon) a Bellatrix Lestrange (Katie McGrath).

Zajímavý posun můžeme pozorovat u postav Marlene McKinnon, Dorcas Meadowes a Mary Macdonald. Tyto postavy jsou v původním textu jen zmíněny jménem, fanoušci tedy nemají žádný pevný popis, na kterém by fancast založili. Pro Marlene fanoušci vybrali Alicii Vikander, Sophii Thatcher nebo zpěvačku Beatrice Kristi Laus, pro Mary Sofii Bryant nebo Amandlu Stenberg a pro Dorcas Zoë Kravitz, případně Veronicu Taylor, Carlaciu Grant nebo Savannu Lee Smith.

U Marlene, Dorcas a Mary také lze sledovat kreativitu, s jakou fanoušci postavy dotvořili. V původním textu jsou postavy jen zmínkou, ale fanoušci z nich vyvinuli komplexní postavy a jejich charakteristiky se dostaly do kolektivního povědomí celého fandomu. Například Marlene je většinou fandomu prezentována jako Lilyina nejlepší kamarádka, přestože žádná kanonická zmínka nic takového nepotvrzuje. Zmínky v textech o Marlene a její charakterizaci fandomem rozebírá 8 let starý příspěvek na r/harrypotter redditu, který upřesňuje, že podle kanonických

zmínka o Marlene, Lily a Marlene si pravděpodobně nebyly ani blízké.⁹¹ Fanoušci se tak chopili příležitosti a domysleli si detaily k postavě, která byla v podstatě jen prázdným plátnem pro jejich nápady.

Obrázek 23: Sofia Bryant

Obrázek 24: Alicia Vikander

Do tohoto přehledu nejsou zahrnuty všechny fancasty, protože J. K. Rowling vytvořila pestrý svět s nespočtem postav, které si fanoušci vypůjčují a tvoří podle nich své kreace. Shrnula jsem ale hlavní postavy, které se vyskytují ve fanouškovské tvorbě a které jsou fandomem nejvíce diskutované. Rodina Blacků je například fanoušky rozebíraná do velkých detailů a fanoušci fancastují všechny členy jejich rozsáhlého rodokmenu, tyto postavy ale nejsou přímo relevantní k mému výzkumu.

3.4. Způsob používání fancastů

V době, kdy fanoušci začali obsazovat první generaci fancastů (Aaron Taylor-Johnson, Ben Barnes, Andrew Garfield, Dane DeHaan), používali fancasty především pro koláže nebo jiné vizuální umění. Někdy se fancasty vykytovaly jen

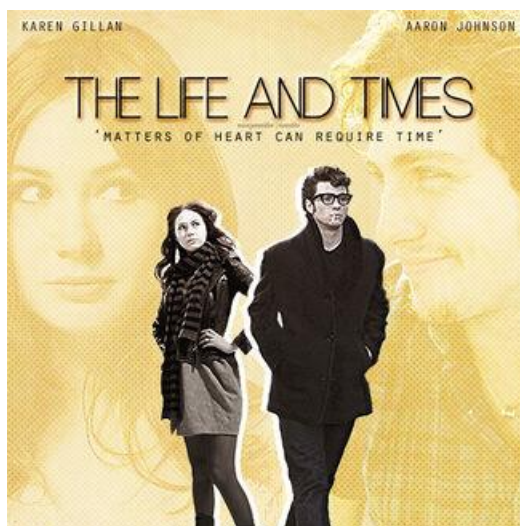
⁹¹ OwlPostAgain. In: *Reddit*, r/harrypotter [online] 2015 [cit. 2023-04-09]. Dostupné z: https://www.reddit.com/r/harrypotter/comments/3awc1c/marlene_mckinnon/

v individuálních obrázcích (umístěných např. na stránkách jako Tumblr), kde si fanoušci představovali herce v jejich rolích Pobertů a tuto vizi zpracovali do grafické podoby.

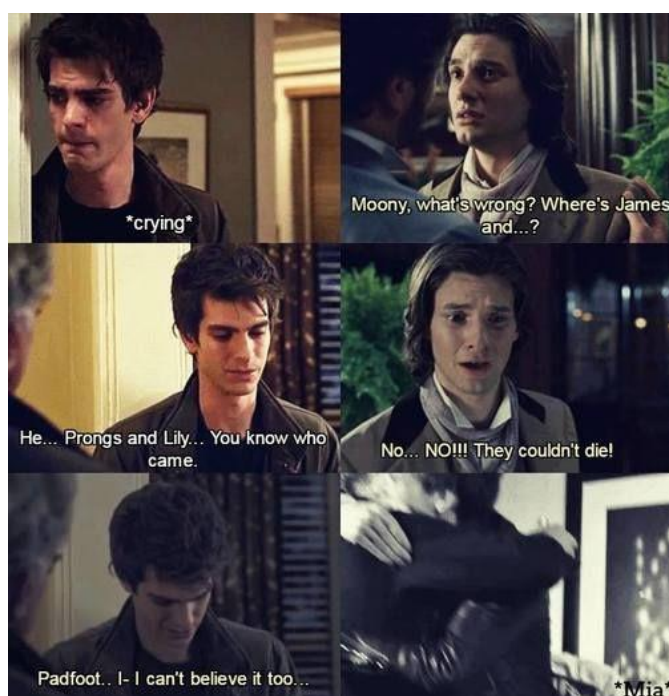
Obrázek 25: Fanart původních fancastů v bradavických uniformách

Další důležitou kategorií jsou obálky k fanficcím. Stránky jako Wattpad a Fanfiction.net dovoluje uživatelům nahrát ke svému literárnímu výtvaru také obálku, takže fanoušci si většinou vytvořili grafická díla podle svých představ, kde využili fancasty, které si představovali v hlavních rolích svých fanficcí.

Obrázek 26: Obálka fanfikce *The Life and Times*

Nezanedbatelnou částí jsou také dialogové koláže, které fanoušci s fancasty vytvářeli. Vnímám tyto koláže jako předchůdce fanvideí, které fanoušci vytváří dnes, ale které se mezi lety 2010-2013 nevyskytovaly ve stejném množství jako dnes z důvodu menší dostupnosti střihacích programů a horší uživatelské přívětivosti. Tyto koláže znázorňují různé scény; někdy si fanoušci vybrali humorné momenty, pro které si vymysleli repliky, nebo se rozhodli znázornit emocionální scény. V kolážích jsou fancasty umístěny vedle kanonicky ztvárněných postav (např. profesorka McGonagall) a bývají upraveny filtry, aby fancasty z různých médií více zapadaly do jednotného tónu.

Obrázek 27: Fanart zobrazující scénu, kdy Remus oznamuje Siriusovi smrt Jamese a Lily. Jedná se o fánon, v kánonu Sirius objevil Jamese a Lily sám. Fanart je vytvořený v komiksově podobě, promluvy pro postavy si autor sám vymyslel. Koláž je poskládaná z předchozích projektů herců a poslední dvě políčka jsou černobílá pro zdůraznění emocionální váhy zobrazené scény.

I během této doby vznikala audiovizuální tvorba, ale v mnohem menší míře. Vídeá byla umístována především platformu YouTube, kde měla formu koláží bez žádných složitějších narativních kreací. Například hudební video z roku 2012⁹² prezentuje scény herců z jejich dalších rolí, tyto scény pak jsou doplněny o záběry z Bradavic, které mají koláž zařadit do kontextu. Podobně je tomu u videa o Jamesovi a Lilly⁹³ (rovněž z roku 2012), které má prezentovat momenty z jejich romantického života. V tomto videu je Lily fancastovaná jako Karen Gillian a jsou použity scény ze seriálu *Pán času*. Můžeme si povšimnout například chytrých střihů, kdy Gillian v originální scéně interaguje s Doktorem, v editu je však scéna sestříhaná tak, aby interagovala s Jamesem.

3.5. Analýza vybraných fanouškovských videí

Momentálně se videa s různými edity na postavy Pobertů nachází převážně na síti TikTok, určité množství je také stále umístováno na platformu YouTube. Přesný počet je těžko zjistitelný, hashtag #maraudersedit má na TikToku téměř 500 milionů zobrazení (ke dni 5. 5. 2023), ne všechna fanouškovská videa jsou ale tímto hashtagem označena a je proto nemožné zjistit konkrétní počet. Vzhledem k hojnosti a různorodosti videí jsem si ustanovila základní kategorie, podle kterých jsem videa rozdělila a následně se budu věnovat analýze jednoho či více exemplářů z každé kategorie. Rozeberu, jaké fancasty dané video používá, co se snaží sdělit divákovi a jaké scény jsou využity. Vznikne tak stručný přehled o poddruzích fanouškovských videí, kde jsou různými způsoby využity pro postavy Pobertů jejich fancasty.

⁹² Fog385. The Marauders | We Are Young. In: *YouTube* [online]. 22. 7. 2012 [cit. 2023-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=4bme4kpBU8s>

⁹³ Lady586. Accidentally in love | James Potter/Lily Evans. In: *YouTube* [online]. 13. 10. 2012 [cit. 2023-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1--S8m1Spk>

3.5.1. Představení zvolených fancastů

Tento typ videí patří k jednodušším editům, které fanoušci vytváří. V této tvorbě fanoušek předává komunitě informace o zvolených fancastech. Je to typická aktivita fancastingu, kterou jsem popsala v teoretické části, která má spekulativní podobu: další fanoušci se mohou v komentářích vyjádřit, zda s fancasty souhlasí, nebo jestli preferují jiné. Vzhledem k audiovizuální podobě jsou fancasty doprovázeny hudebním podkladem, ten ale není ve videu dominantní a divák se má spíše soustředit na volbu herců.

Ukázka 1: **Postava Siriuse skrze léta**⁹⁴

V tomto videu můžeme vidět fancasty, které si fanoušek představuje jako postavu Siriuse Blacka. Fancasty jsou převzaté z různých filmů daných herců (*Letopisy Narnie*, *Enola Holmes*, *Dorian Gray*), jsou chronologicky seřazené, podle toho, který rok Siriuse v Bradavicích má daný fancast představovat. Představitelé se postupně mění spolu s tím, jak Sirius stárne. Video je také barevně sjednocené do sépiových tónů, aby vypadaly jednotlivé klipy více jednotně, případně jako vzpomínky.

Ukázka 2: **Originální fancasty versus alternativní verze**⁹⁵

Toto video představuje divákům originální fancasty, tedy zmíněné původní verze, které fanoušci vybrali okolo let 2010-2012, a dává je do kontrastu s alternativními verzemi, které začaly být populární na TikToku od roku 2020. Úvodní titulek označí, že nejdříve budou ukázány originální fancasty a následně je zde předveden krátký klip od každé postavy

⁹⁴ @iamthepadfoot. In *TikTok* [online]. 17. 7. 2022 [cit. 2023-04-15] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@iamthepadfoot/video/7121125923797273857?_r=1&_t=8bdSsMV6ZKt

⁹⁵ @black.watson. In *TikTok* [online]. 5. 11. 2022 [cit. 2023-04-15] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@black.watson/video/7162636593109536006?_r=1&_t=8c7oOQJvRib&social_s_haring=v4

s vysvětlujícím popiskem. Poté je opět titulkem uvedena sekce s alternativními fancasty, kde jsou opět klipy herců s vysvětlivkami.

Tímto videem lze ilustrovat, že komunita Pobertů si je vědoma změn a vnímá svou historii. Video také nijak nekritizuje původní fancasty, pouze je nestranně prezentuje a fanoušci mohou svůj názor vyjádřit v komentářích. Vzhledem k tomu, že se v tomto editu se také vyskytují popisky, které divákovi určí, která postava je která, může TikTok sloužit jako úvodní video, které ocení nováčci ve fandomu Pobertů.

3.5.2. Prozkoumání určitého momentu/postavy skrze text písně

V tomto druhu videa je kladen velký důraz na hudební doprovod, který autor k videu zvolí. Hudba má v editu ústřední roli a text písně je často přítomen v podobě titulků. Na text písně je tedy kladen větší důraz než například na repliky postav, které jsou videem upozaděny (buď zůstávají neotitulované, nebo jsou titulky umístěny do spodní části obrazu), případně je video bez jakýchkoliv promluv. Píseň je do videa volena fanoušky s velkou opatrností, dávají pozor na interpretace a používají takové texty, které vystihují rozpoložení postav nebo danou situaci.

U těchto videí můžeme vidět posun od první kategorie – tato videa nemají sloužit jako prezentování fancastu a sdílení se zbytkem fandomu, ale fancasted herci už prezentují dané postavy. Komentářové sekce u této tvorby už se také spíše baví o samotných postavách. Pro fandom jsou akceptovány jako univerzálně známé podoby postav. Tato videa také neobsahují žádné popisky, které by fanouškům vysvětlily, kdo je jaká postava, ale předpokládá se fánonová znalost.

Ukázka 3: Znázornění životní situace Siriuse⁹⁶

Tento edit staví na písni *The Archer* od zpěvačky Taylor Swift a má ilustrovat Siriusovo mentální rozpoložení po úniku z Azkabanu (dějově zachycuje jeho život v jeho rodinném sídle v knize *Fénixův řád*). Je použita část písně, která mluví o tom, že „[oni] vidí přímo skrze mě“, což je zde použito jako metafora pro to, jak se ostatní postavy chovaly k Siriusovi během této doby – nebyly si stále úplně jisty, jak s ním jednat nebo co si o něm myslet. Během této části se střídají záběry na Siriuse a záběry na ostatní postavy, jak se na něj dívají – Molly, Harry, Alastor Moody. Dále text „Všichni královští koně, všichni královští muži by mě nedokázali dát znovu dohromady⁹⁷“ je referencí Siriusova mentálního stavu, poté co strávil více než dekádu ve vězení a prožil traumatické události spojené se smrtí jeho blízkých přátel. Text „Všichni moji nepřátelé začínali jako přátelé“ naráží na jeho vztah k Petrovi a nakonec „Kdo by mě mohl opustit, miláčku, ale kdo by dokázal zůstat?“ referuje k jeho vztahu s Remusem, který je zde implikován jako romantický posledním záběrem, kde vedle sebe Sirius a Remus leží v posteli.

Edit používá klasické fancasty Bena Barnese jako Siriuse Blacka a Andrewa Garfielda jako Remuse Lupina (velice krátce také Aarona Taylor-Johnsona jako Jamese), pro Petra je ale už použit novější fancast a jeho postavu zde představuje zpěvák Lewis Capaldi. Co se týče scén zobrazených v editu, jednak vidíme scény vyskytující se ve filmové verzi *Fénixova řádu*, které jsou ale upraveny tak, aby ve scénách jako Sirius vystupoval Ben Barnes místo původního Garyho Oldmana (scéna u večeře a scéna, kdy Sirius ukazuje Harrymu svůj vypálený portrét). Edit také vyobrazuje nějaké

⁹⁶ @cornwallsummer_. In *TikTok* [online]. 9. 1. 2023 [cit. 2023-04-15] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@cornwallsummer_/video/7186729947254246657?_r=1&t=8bdRx4i6tGE

⁹⁷ Pozn. Originální text referuje k dětské říkance *Humpty Dumpty*, kde královští koni a královští muži nejsou schopni sestavit zpět vajíčko, které spadlo z hradeb a rozbilo se.

originální scény, které se v žádném kanonickém zobrazení nevyskytují (Sirius brečící nad hrobem Jamese a Lilly), ale které by teoreticky kanon mohl obsahovat.

Ukázka 4: **Párování Remus/Sirius**⁹⁸

Toto video si jako hudební doprovod volí píseň *About You* od skupiny The 1975, konkrétně zvýrazňuje text „*Myslíš, že jsem ne tebe zapomněl?*“. První scénou je kanonické shledání Remuse a Siriuse v díle *Vězeň z Azkabanu* a následují kolážovitá montáž scén ve formě flashbacků na jejich romantický vztah během mládí. Jako fancast je zde pro Siriuse využit Eren M. Güvercin a pro Remuse Paul Ahrens. Güvercin a Ahrens spolu hráli milence v německém seriálu *Druck* (ZDF, 2018-), fanoušci si tedy vypůjčili jejich společné scény a používají je v kontextu postav Siriuse a Remuse.

Video je tak klasickým příkladem párovacího (shippovacího) videa, které prezentuje momenty nějakého páru (kanonického nebo smyšleného fanoušky). V tomto konkrétním příkladu je to populární párování Remus/Sirius (Wolfstar) a přestože jejich fancasty nejsou ve fandomu ustálené, jejich identita je jasná podle úvodní scény, která nastíní, o jaké postavy se jedná.

3.5.3. **Videa s narativem**

Tento typ videí se více soustředí na dialogy postav. Autoři videí se stejně jako v předchozí kategorii zabývají charaktery postav, ale zde už vyobrazují i určité scény (buď kanonické, nebo smyšlené) a videa obsahují nějaký narativ, nesdělují jenom rozpoložení postav, vypráví nějaký příběh. Zároveň stejně jako v přechozí kategorii už se fanoušci naprosto oprostili od diskuzí o fancastech a jednoduše

⁹⁸ @moonsongwh0r3. In *TikTok* [online]. 26. 11. 2022 [cit. 2023-04-15] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@moonsongwh0r3/video/7170261834258337066?_r=1&t=8bdSP6gsG1i

berou fancasty jako dané postavy. Video jsem dále rozdělila podle toho, jak autoři videí pracují s promluvami:

3.5.3.1. Titulkové

Titulková videa vnímám jako další vývoj komiksových koláží, které jsem již uváděla u dřívější fanouškovské tvorby. Video zobrazují nějakou scénu s využitím klipů z předchozích rolí fancastovaných postav a jejich promluvy jsou označeny titulkem. Ty jsou většinou vymyšleny přímo autorem videa. Titulkové edity propůjčují autorům velkou svobodu, protože nejsou vázáni na žádné existující promluvy a mohou zobrazit dialogy podle svých představ.

Ukázka 5: Smyšlená scéna se Snapem⁹⁹

V tomto videu autor znázornil smyšlenou scénu, kde má Snape v úmyslu použít na Lilly lektvar *Amoriv šíp*¹⁰⁰, ale je přistižen Remusem a Siriusem. Pro Remuse se Siriusem jsou použity klasické fancasty a Severuse zde představuje Louis Garrel. Video je uvedeno datem, které fanoušky zasadí do časového kontextu, promluvy postav jsou ale označeny jen začátečními písmeny jejich jmen, předpokládá se tedy předchozí znalost fancastů. Jedná o originální scénku, kde si autor vymyslel zápletku i promluvy. Stále ale příběh navazuje na kánon; z původního textu víme, že Severus má nadání na lektvary a že byl celý život zamilovaný do Lily. Toto video tak představuje alternativní situaci, která je ale v souladu s danými charakterami postav a staví na originálním textu.

⁹⁹ @mr_tellmeafucking_secret. In *TikTok* [online]. 27. 4. 2022 [cit. 2023-04-15] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@mr_tellmeafucking_secret/video/7091366372436905221?_r=1&t=8bgevaO1lH9

¹⁰⁰ Pozn. Jedná se o nejsilnější lektvar lásky ve světě *Harryho Pottera*.

3.5.3.2. Promluvy sestavené z jiných rolí herců/ jiných médií

V těchto videích už nejsou promluvy postav jen titulkové, ale mají zvukovou formu. Fanoušci si vypůjčují audio promluvy z dalších rolí jejich fancastovaných herců a poskládají je tak, aby dávaly smysl v kontextu daného editu, nebo aby na sebe navazovaly promluvy různých postav. Rovněž je možné, že si autor audio vypůjčí z jiného mediálního obsahu a zakomponuje je do svého díla.

Ukázka 6: **Vztah Jamese a Reguluse**¹⁰¹

Toto video zobrazuje párování Jamese a Reguluse. Pro postavy jsou použity jejich nejvíce zažité fancasty (Aaron Taylor-Johnson pro Jamese, Timothée Chalamet pro Reguluse, pro Lilly Sophie Skelton a pro Marlene Alicia Vikander). Jejich scény jsou sestříhány z médií, kde se tyto herci vyskytují a jsou ponechány i jejich repliky. Ty jsou v tomto videu použity v jiném kontextu a postavy tak ve videu promlouvají k sobě navzájem. Například u Reguluse jsou použity repliky hned z několika jeho rolí: z filmů *Malé ženy* (Greta Gerwig, 2019) a *Krásný kluk* (Felix van Groeningen, 2018) a divadelní hry *Prodigal Son* (John Patrick Shanley, 2015). Edit je také doplněný o různé promluvy, které nepochází od fancastovaných postav, ale pochází například z původní filmové série (replika o nadané čarodějce pochází z dílu *Vězeň z Azkabanu*, když Remus vypráví Harrymu o Lily).

Edit se zabývá vztahem Jamese a Reguluse, prezentuje jejich neshody a Jamesův následný vztah s Lily – video končí až smrtí Jamese při příchodu Voldemorta. Vypráví tak alternativní verzi příběhu s romantickou linkou mezi Jamesem a Regulusem, která ale ve výsledku končí stejně jako kanonické dílo.

¹⁰¹ @verbalspells. In *TikTok* [online]. 19. 4. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@verbalspells/video/7223727203282865434?_r=1&t=8bdPeUYCwJP

Ukázka 7: Scénka s Minervou McGonagall¹⁰²

V tomto editu je zobrazena scénka, kdy Minerva McGonagall přistihne Jamese a Siriuse, jak kouří cigarety. Záběry na Jamese a Siriuse střídají záběry na McGonagall podle toho, kdo zrovna říká repliky. Výměna končí tím, že jim McGonagall stanoví tresty a James a Sirius poté odchází chodbou a baví se o proběhnuté interakci (pro tento záběr je použita scéna z *Prince dvojí krve*, kde Harry a Ron prochází chodbou). Video používá pro promluvy Pobertů repliky ze seriálu *Merlin* (BBC, 2008-2012), mezitím co McGonagall zůstávají její kanonické repliky z filmu. Jedná se tedy o případ, kdy si autor vypůjčil repliky pro postavy z jiného média. Případné neshody jsou ošetřeny titulky, zde konkrétně je oslovení „Merline“ z původního audia nahrazeno v titulcích „Siriusi“.

3.5.3.3. Promluvy generované umělou inteligencí

Tento pravděpodobně technologicky nejpokročilejší druh fanouškovských videí pracuje s uměle generovanými replikami. Autoři videí si skrze umělou inteligenci generují promluvy, které znějí, jako kdyby je říkal jejich zvolený fancastovaný herec. Vzhledem k náročnosti produkce se nejedná o nejpočetnější druh tvorby, je však pozoruhodný z hlediska věrnosti k fancastům – tato videa bez kontextu by mohly neznalého diváka přesvědčit, že fancastovaný herec opravdu znázorňuje danou postavu v nějakém audiovizuálním díle.

Ukázka 8: *Regulus Black*¹⁰³

Tento edit se soustředí na postavu Regulse Blacka, konkrétně zobrazuje jeho skutek schování Voldemotůva viteálu¹⁰⁴, což je jeho

¹⁰² @moonyandtoasts. In *TikTok* [online]. 5. 8. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z: <https://www.tiktok.com/@moonyandtoasts/video/7128414312363724038? r=1& t=8bdSyHWAdSd>

¹⁰³ @mavleenedits. In *TikTok* [online]. 3. 3. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z: <https://www.tiktok.com/@mavleenedits/video/7206387093105298694? r=1& t=8bdRRsWGFOF>

¹⁰⁴ Viteály jsou objekty, do kterých lord Voldemort uložil části své duše.

kanonický hrdinský čin, kterým se Regulus snažil zastavit Voldemorta. Video je kolážovitou montáží scén Chalameta z filmu *Duna*, kde se v černém obleku prochází po útesech, střídající se se záběry z filmové série: záběr na vytetované znamení zla¹⁰⁵ a záběry z jeskyně, kam se pro viteál vypravil Harry s Brumbálem v *Princi dvojí krve*. Ve voiceoveru zaznívá obsah dopisu, který Regulus zanechal před svou smrtí a který následně Harry našel v *Princi dvojí krve*. Předčítaná slova v dopise jsou uměle generovaná tak, aby zněla, jako kdyby je skutečně říkal Timothée Chalamet, kterého si fanoušci představují jako Reguluse. Zde tak lze spatřit technologický pokrok, který autorům videí umožňuje vytvářet videa více věrná jejich zvoleným fancastům.

3.5.4. Video podle fanfikcí

Jako samostatnou kategorii jsem vymezila fanouškovská videa, která jsou vytvářena na základě fanfikcí. Tato videa se mohou svou formou překrývat s ostatními kategoriemi, které jsem již představila, rozhodla jsem se však vymezit samostatnou kategorii, protože zde lze pozorovat ještě širší kolektivní povědomí fanouškovské základny. Nejenže videa zobrazují fancasty jako dané postavy bez žádných vysvětlení, tato videa jsou vytvářena s předpokladem, že divák je obeznámen i s danou fanfikcí, na kterou video naráží. Zatímco v ostatních kategoriích se lze zorientovat díky znalostem kanonického příběhu, tato videa jsou mířena na menší cílovou skupinu fanoušků tzn. těch, kteří mají přečtené populární fanfikce ve fandomu Pobertů.

Ukázka 9: Scény v kombinaci s mluveným slovem¹⁰⁶

Tento edit je vytvořený podle již zmíněné fanfikce *All the Young Dudes*. Dominantou videa je čtená fanfikce a daný úryvek je také vizuálně

¹⁰⁵ Znamení zla je symbol, kteří mají stoupenci lorda Voldemorta vytetovaný na předloktí.

¹⁰⁶ @bbqeveningss. In *TikTok* [online]. 6. 2. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@bbqeveningss/video/7197185504738069806?_r=1&t=8bdQ1RG2xgp

obsažen v obraze, mezitím co na pozadí jsou ilustrační scény Remuse korespondující s předčítaným dějem (například u úryvku, kdy si Remus v obchodě kupuje tabák, vidíme cinkající zvoneček nad otevírajícími dveřmi, pak záběr na balíček cigaret následovaný záběrem na Remuse a záběrem na bankovku). Vyobrazená je scéna, kde se Remus vrací domů a zjišťuje, že James, Lily a Petr jsou mrtví údajně vinou Siriuse. Tato scéna je kompatibilní s kánonem, vzhledem k tomu, že i fanfikce *All the Young Dudes* je do určité míry psaná s ohledem na kánon. Edit však nijak nevysvětluje, odkud daný literární úryvek pochází a předpokládá, že divák je s fanfikcí již obeznámen.

Ukázka 10: **Remusova reakce na Siriusův útěk z Azkabanu**¹⁰⁷

Video zobrazuje scénu, kdy Remus zjistí, že Sirius utekl z Azkabanu. V editu se střídají záběry na rozrušeného Remuse se záběry na televizor. Později se ve videu ukáže záběr na postavu Granta Chapmana, který se ustaraně dívá na Remuse. Je zde použito vygenerované audio se zprávou, že usvědčený vrah Sirius Black utekl z Azkabanu; promluva je doplněna i televizním vysíláním, na které se Remus dívá, a je zde vytvořena grafika televizních zpráv, kde se dozvídáme, že Sirius utekl. Lze vidět, že fanoušci umí pracovat i s technologicky pokročilejšími střihačskými programy a videa na první pohled mohou vypadat jako profesionálně produkovaná.

V tomto editu kromě Siriuse a Remuse v tradičních fancastech vyskytuje ještě postava Granta Chapmana – smyšlené postavy vymyšlené pro fanfikci *All the Young Dudes*. Podle něj můžeme identifikovat, že se jedná o video vytvořené podle fanfikce, protože jeho postava v kanonu

¹⁰⁷ @dying.at.hogwarts. In *TikTok* [online]. 29. 11. 2022 [cit. 2023-04-27] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@dying.at.hogwarts/video/7171527684340583686?_r=1&t=8bdSajUPyZv

neexistuje. Žádný komentář však jeho přítomnost nezmiňuje, komunita si je jeho postavy dobře vědoma a rozpozná Granta bez pochybností.

Obrázek 28: Snímek z videa zobrazující televizní vysílání o Siriusově útěku z Azkabanu

Ukázka 11: **Crimson rivers**¹⁰⁸

Tento edit vznikl specificky podle fanfikce s názvem *Crimson Rivers*, kterou jsem výše zmínila. *Crimson Rivers* zasazuje hlavní postavy z Pobertů do světa *Hunger Games*, jsou proto v editu zkombinovány scény z *Harry Potter* filmů a z filmové série *Hunger Games*. Záběry na fancastované herce zde většinou mají představovat různé vypjaté situace: postavy mají zbraně, křičí nebo mají na sobě různá poranění. Záběry z *Hunger Games* slouží jako ilustrativní, nejsou tu tedy žádné postavy, ale jen video zasazují do časoprostoru: aréna her, Kapitol¹⁰⁹, bouřící se lid,

¹⁰⁸ @ceoslia. In *TikTok* [online]. 4. 1. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z: <https://www.tiktok.com/@ceoslia/video/7184839396099656965? r=1& t=8bi4K8AlbhD>

¹⁰⁹ Kapitol je technologicky pokročilé město ze světa *Hunger Games*.

mírotvorci¹¹⁰. Edit neobsahuje ani nenaznačuje žádné dějové linie, je pouze koláží momentů z fanfikce, které fanoušci poznají.

3.6. Přesah fancastů do filmového průmyslu

Vzhledem k velké popularitě originálních fancastů se většina z nich dokonce dostala i do povědomí příslušných herců. Andrew Garfield zmínil svůj fancast při rozhovoru pro *WIRED*¹¹¹, kde upřesnil, že nikdy nebyl v žádném filmu z Harry Potter série, ale je potěšen být fanoušky vybrán jako fancast pro mladého Remuse Lupina. Aaron Taylor-Johnson také zmínil svůj fancast jako Jamese Pottera v talkshow *Late Show with Stephen Colbert* a Ben Barnes mluvil o svém fancastu na livestreamu Rotten Tomatoes¹¹², na svém Instagramu¹¹³ i v rozhovoru pro Netflix¹¹⁴, kde hned první otázka navazuje na jeho známý fancast.

Tyto konkrétní fancasty se tak dostávají do povědomí veřejnosti i mimo fandom Pobertů, vzhledem k tomu, že jsou často zmiňovány v talkshows a v různých rozhovorech. Zároveň se o fancastech píše v různých magazínech: například Benedetta Geddo v článku pro *The Mary Sue* líčí, že nejznámější role Bena Barnese je ta, které ve skutečnosti neexistuje – jeho role Siriuse Blacka.¹¹⁵

¹¹⁰ Mírotvorci je v *Hunger Games* název pro policii.

¹¹¹ WIRED. Andrew Garfield Answers the Web's Most Searched Questions. In: Youtube [online]. 7. 12. 2021 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=0zwNZJbM-Gw>

¹¹² Weasel-bee. Ben Barnes Talking About Sirius Black & His Hoqwarts House on Instagram Live. In: Youtube [online]. 21. 4. 2021 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=cUBowjYKpus>

¹¹³ Wolfstarpotter. Ben Barnes' Instagram story on being Sirius. In: Youtube [online]. 18. 11. 2021 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://youtube.com/shorts/mK00Qd9Dgkc?feature=share>

¹¹⁴ Still Watching Netflix. Jessie Mei and Ben Barnes Answer To A Nosy Cookie Jar. In: Youtube [online]. 17. 3. 2021 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ISgufakhTQg&t=83s>

¹¹⁵ GEDDO, Benedetta. Everyone Loves Ben Barnes' Darkling, but His Most Famous Role Is One That Doesn't Actually Exist. *The Mary Sue* [online]. 2023 [cit. 2023-05-02]. Dostupné z: <https://www.themarysue.com/everyone-loves-ben-barnes-darkling-but-his-most-famous-role-is-one-that-doesnt-actually-exist/>

První reálné dopady na filmový průmysl by mohly mít fancasty během obsazování herců do nového seriálu HBO, který bude novou adaptací Harryho Pottera. Bude se jednat o první kanonický audiovizuální obsah ze světa Harryho Pottera, kde se Pobertové pravděpodobně objeví (pokud například seriál nebude zrušen v raných sériích, kde se ještě Pobertové nevyskytují). Přesto však už fanoušci živě diskutují o možném obsazení a jedním z nejprobíranějších témat je role Adama Drivera jako Severuse Snapea. Tento fancast byl populární již před ohlášením nové série a fanoušci Pobertů doufají v naplnění svých očekávání.¹¹⁶

3.7. Unikátnost fancastů v rámci fandomu Pobertů

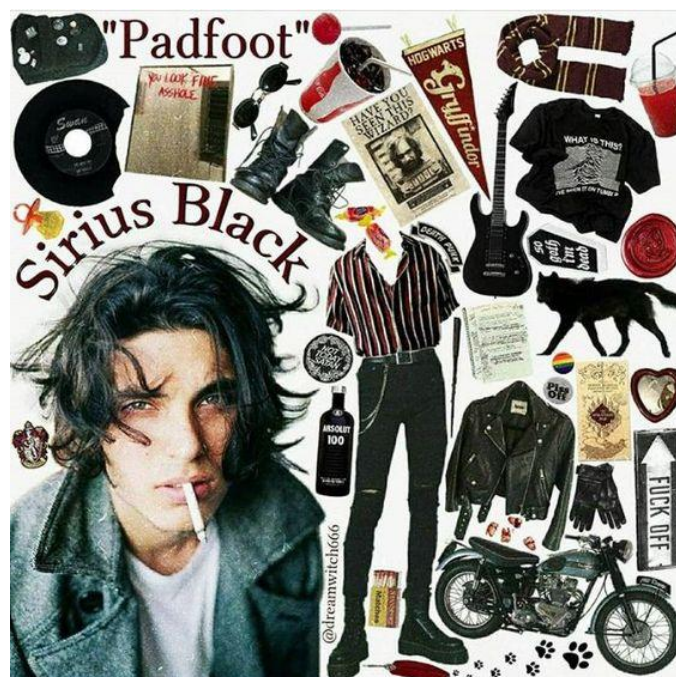
Jak už jsem nastínila v prvotním vymezení fancastingu, fancasty se většinou vykytují ve formě obrázků nebo setů gifů. Jsou nejednotné, spíše má každý fanoušek individuální názor, který potom sdílí a diskutuje s online komunitami. Fandom Pobertů je unikátní v jejich kolektivním přijetí. Pro fanoušky se vybrané fancasty v podstatě staly tvářemi postav, jak ukázaly i uvedené příklady.

Z kolážovitých sestřihů z různých médií může skrze fandom Pobertů vzniknout dílo s úplně novým významem, které dává smysl jen v dané konkrétní komunitě, protože jedině tam budou reference správně pochopeny fanoušky. Například video o fanfikci *Crimson Rivers*, které jsem rozebírala ve svém přehledu, je velice specifickým dílem, které na první pohled jen kombinuje záběry z *Hunger Games* a záběry na herce z různých médií, fanoušci Pobertů však z videa pochopí narážku na danou fanfikci a přesně ví, která postava je která.

Nejen to, ale fandom Pobertů je také unikátní skrze kreativní doplňky, které připisují postavám. Kanonických informací není mnoho, a tak si fanoušci domysleli postavy podle svých představ. Jedním z typických příkladů jsou prostřední jména Siriuse a Jamese – v kanonu žádná prostřední jména nemají, ve fandomu jsou ale

¹¹⁶ @WesNemo. In: *Twitter* [online]. 12. 4. 2023 [cit. 2023-05-09]. Dostupné z: <https://twitter.com/WesNemo/status/1646254711165665280?s=20>

známi s prostředními jmény podle svých otců: Sirius Orion Black a James Fleamont Potter. Velká část informací, které fandom kolektivně o Pobertech sdílí, se vůbec v kanonu nevyskytuje, ale už je tak integrovaná do povědomí fanoušků, že ji většina považuje za fakt. Například populární headcanonem je, že Sirius kouřil cigarety a poslouchal rockovou muziku. Dalším je, že Remus má rád čokoládu – v kanonu nikdy ve skutečnosti čokoládu nejí nebo se k ní nevyjadřuje, jen ji nabízí Harrymu. Fanoušci však přiřadili kladný vztah k čokoládě mezi Remusovy přední charakterové vlastnosti.

Obrázek 29: Fanart zobrazující estetiku Siriuse Blacka. Jsou zde naznačeny fánonové informace: hraní na kytaru, kouření cigaret, duhový připínáček značící homosexualitu.

3.8. Shrnutí

Fandom Pobertů je unikátní internetová komunita, která si převzala vedlejší postavy z velice populární série a přetvořila je podle svých představ. Jedná se tak o jasný příklad přefokalizování, které vymezil Jenkins v *Pytlácích textů*. Fanoušci Pobertů viděli v postavách potenciál, který se rozhodli si sami vyplnit a doplnit si významy podle svých představ. V tomto konkrétním případě se může jednat o jakési radikální přivlastňování po zklamání, které fanoušci zažili od autorky

původní série J. K. Rowling (kontroverze a reakce fandomu jsem popsala výše). Nejenže fanoušci nebyli spokojeni s mírou reprezentace minoritních skupin v původním textu, osobní názory prezentované autorkou vedly mnoho fanoušků k distancování od jejích děl.

Výsledkem je tak pestrá škála kreativní tvorby, která hojně využívá fancasty. V tomto případě také stojí za zmínku dvojí proces fancastování, který ve fandomu proběhl: prvotní fancasty jsou v komunitě nejvíce rozšířené a univerzálně platné, v pozdější druhotné vlně fancastingu se však fanoušci snažili napravit své vlastní chyby a vybrat herce, kteří buď odpovídají knižním popisům, nebo kteří představují jiné rasy či tělesné typy. Komunita si je vědoma její vlastní historie a je schopná se organicky měnit s měnícími se nároky.

Ve fandomu vzniká běžná fanouškovská tvorba jako fanfikce, z hlediska fancastingu jsou ale nejdůležitější fanarty a fanouškovská videa. Ty využívají ustanovené fancasty ve velké míře, fanouškovská tvorba s mladými Poberty s použitím jejich kánonického obsazení prakticky neexistuje. Pro fandom Pobertů se fancasty staly jejich postavami a celá komunita fancasty přijímá jako jejich ustálené zobrazení. Impuls vytvářet různé scény s dotýčnými postavami lze spatřit už během prvotní fancastingové vlny (ilustrovala jsem na komiksovém fanartu), významný vzestup ale přišel až s šířením fanfikce *All the Young Dudes*.

Tvorba umístěvaná na sociální síť TikTok využívá jak ustálené prvotní fancasty, tak druhotné, pokud lze najít vyhovující scény daného herce. Fanoušci vytváří širokou škálu různých videí: prezentace zvolených fancastů, nebo komplexnější díla, která staví například na populární hudbě. Běžná jsou i videa, která zobrazují nějaký narativ, tam se může jednat o kánonické scény, které jsou ale zobrazeny pomocí fancastů, může se jednat o rekontextualizaci (doplnění chybějících scén) a rozšíření časové osy, nebo se jedná o zcela nové fánonové scény a scény podle populárních fanfikcí.

Ve fanouškovské tvorbě je evidentní velké množství fánonových doplňků, které jsou komunitou prezentovány jako univerzálně platné. Vzhledem k minimu informací o postavách v kánonu je domýšlení informací pochopitelné, fandom je ale jedinečný v jednotnosti, celá komunita si je daných informací vědoma a uznává je.

Postavy Pobertů tak byly fanoušky přetvořeny v mnohem komplexnější, než jak jsou vykresleny v původním textu, a jejich nové charakteristiky odráží potřeby reprezentace, kterou dnešní fandom vyžaduje.

4. Závěr

Jak ukazuje fandom *Harryho Pottera*, fanoušci mediálních textů jsou typičtí svým osobitým výkladem a hlubokými citovými vazbami, které si vytváří ke svým oblíbeným dílům. Pro fanoušky jsou rovněž typické různé komunity, kde mohou svoje nadšení sdílet a kde mohou o dílech diskutovat, nebo distribuovat svoji fanouškovskou tvorbu. Rozvoj internetu měl signifikantní vliv na rozvoj fanouškovských komunit, najít příslušníky stejného fandomu a šíření tvorby se stalo mnohem jednodušší. Rovněž bylo fanouškům umožněno se spojit s tvůrci mediálních obsahů a různými způsoby je ovlivňovat.

Fancasting je fanouškovská aktivita, která existovala i před rozvojem internetu, se vznikem sociálních sítí nebo online diskusních fór je však rozšířenější, viditelnější i uživatelsky jednodušší pro samotné fanoušky. Tato aktivita se vyskytuje v různých formách, někdy jen textuálně, někdy i ve formě obrázků, setů GIFů a fanouškovských videí. Fanoušci využívají fancasting primárně pro zábavu, stále ale přibývá případů, kdy fancasty ovlivnily filmový průmysl. Běžné je využívat fancasting jako nástroj pro dosažení větší diverzity do mediálních obsahů.

Fandom *Pobertů z Harryho Pottera* je příkladem jedinečné práce se zvolenými fancasty. Skrze kontext vzniku jsem nastínila, proč se fandom *Pobertů* tolik odchýlil od kanonického představení a ujal se daných postav. V případě *Pobertů* se jedná o recasting, kdy postavy mají příslušné kánonické audiovizuální zobrazení, fanoušci si ale vybrali svoje herce, které jim více vyhovují. Fancasting těchto postav proběhl skrze dvě hlavní vlny, kdy první ustanovila nejvíce známé fancasty, druhá vlna se pak v rámci vyšší diverzity snažila „napravit chyby“ první vlny.

Fancasting postav probíhal s ohledem na jejich podobnost ke kanonickému popisu v knihách, ale také bral v potaz role herců v jejich předchozích rolích a jak by tyto role zapadaly do zobrazení *Pobertů*. Fancasty pak byly fanoušky využívány pro tvorbu fanartů a fanvideí a tímto způsobem se fancasty staly obecně uznávané v celé komunitě. I skrze druhou fancastingovou vlnu zůstaly prvotní fancasty nejpoblárnější a nejvíce používané.

Vzhledem k tomu, že se fancasting běžně vyskytuje jako názor jedince, který sdílí s danou komunitou, je používání fancastů v této míře značně ojedinělé. Fandom Pobertů si skrze fancasty vytvořil nové tváře pro svoje oblíbené postavy a toto zobrazení je přijato celou komunitou, což se projevuje například tím, že edity na postavy neobsahují vysvětlující popisky, které by fanouškům objasnily, o jaké postavy se jedná.

Fanouškovská videa umístěna na sociální síti TikTok slouží nejen jako prezentace zvoleného fancastu, ale spíše používají fancasty jako zobrazení daných postav. Video zobrazují různé scény z životů Pobertů nebo zkoumají jejich citové rozpoložení skrze texty písní. Fancasting tak v tomto případě ztrácí svůj diskuzní charakter, kdy fanoušek prezentuje svůj zvolený fancast a komunita se pak k jeho volbě vyjadřuje; posouvá se potenciálně na další úroveň, kdy se fancasty pro danou komunitu stanou fánonovými postavami.

Fancasty Pobertů se rozšířily i mimo fandom a různá média na tento fancasting upozorňují, stejně tak jsou si i herci svých fancastů vědomi. Žádný další dopad na filmový průmysl tyto fancasty zatím neměly, příležitost se ale možná naskytne u nové adaptace Harryho Pottera od HBO, kde se postavy Pobertů potenciálně vyskytnou – minimálně jako flashbacky.

5. Seznam použitých pramenů a literatury

Primární prameny:

ROWLING, J. K. *Harry Potter a vězeň z Azkabanu*. Přeložil Pavel MEDEK. Praha: Albatros, 2001. Klub mladých čtenářů (Albatros).

ROWLING, J. K. *Harry Potter a Fénixův řád*. Přeložil Pavel MEDEK. Praha: Albatros, 2004. Klub mladých čtenářů (Albatros).

Harry Potter a vězeň z Azkabanu [film]. Režie Chris Columbus. Velká Británie, 2004.

Harry Potter a Fénixův řád [film]. Režie David Yates. Velká Británie, 2007.

Harry Potter a Princ dvojí krve [film]. Režie David Yates. Velká Británie, 2009.

Nowhere Boy [film]. Režie Sam Taylor-Johnson. Velká Británie, 2009.

Dorian Gray [film]. Režie Oliver Parker. Velká Británie, 2009.

Literatura:

BACON-SMITH, Camille. *Enterprising Women: Television Fandom and the Creation of Popular Myth (Contemporary Ethnography)*. 1. University of Pennsylvania Press, 1991.

CONNOR, Meghan. "Canon: Brown Eyes, Frizzy Hair and Very Clever": Fan Art, Fan Activism, and Black Hermione Granger. In: HALLIDAY, Aria S. *The Black girlhood studies collection*. 1. Ontario, Canada: Women's Press, an imprint of CSP Books, 2019.

DE CERTEAU, Michel. Čtení jako pytláčení. In: DVOŘÁK, Tomáš, ed. *Kapitoly z dějin a teorie médií*. 1. Praha: Akademie výtvarných umění, 2010.

GUNELIUS, Susan. *Harry Potter: The Story of a Global Business Phenomenon*. New York: PALGRAVE MACMILLAN, 2008.

JANSOVÁ, Iveta. *(Bez)mocní mediální fanoušci: televizní seriál jako zdroj bojů o význam mezi fanoušky a producenty*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020.

JENKINS, Henry. *Pytláci textů: televizní fanoušci a participativní kultura*. Přeložil Josef ŠEBEK. Praha: Akropolis, 2019. POPs.

LEWIS, Lisa A. *The Adoring Audience*. 2. London and New York: Routledge, 1992.

STOREY, John. *Cultural Studies and the Study of Popular Culture*. Athens, GA: university of Georgia Press, 1996.

TOFFLER, Alvin a Heidi TOFFLER. *Nová civilizace: třetí vlna a její důsledky*. Praha: Dokořán, 2001.

Internetové zdroje:

AUSTIN, Tyler. J.K. Rowling: Lupin's Werewolf Condition Was a Metaphor For HIV/AIDS. *Out* [online]. 2016 [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://www.out.com/art-books/2016/9/09/jk-rowling-lupins-werewolf-condition-was-metaphor-hiv-aids>

BENNETT, Lucy. Tracing Textual Poachers: Reflections on the development of fan studies and digital fandom. *Journal of Fandom Studies* 2 [online]. 2014, 5-20 [cit. 2023-05-08]. Dostupné z: https://williamwolff.org/wp-content/uploads/2015/01/lbennett_1-libre.pdf

BYATT, A.S. Harry Potter and the Childish Adult. *The New York Times* [online]. 2003 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2003/07/07/opinion/harry-potter-and-the-childish-adult.html>

DUCHARME, Jamie. *Why You're Regressing to Your Teenage Self During the COVID-19 Outbreak* [online]. 2020 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://time.com/5819224/covid-19-act-like-teeangers/>

FRANKIE, Thomas. Harry Potter and the Secret Gay Love Story. *The Paris Review* [online]. 2018 [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://www.theparisreview.org/blog/2018/12/10/harry-potter-and-the-secret-gay-love-story/>

FREW, Cameron. House of the Dragon fans want Henry Cavill to play most important Targaryen. *DEXERTO* [online]. 2.11.2022 [cit. 2023-02-08]. Dostupné z: <https://www.dexerto.com/tv-movies/house-of-the-dragon-fans-want-henry-cavill-to-play-most-important-targaryen-1974246/>

GEDDO, Benedetta. Everyone Loves Ben Barnes' Darkling, but His Most Famous Role Is One That Doesn't Actually Exist. *The Mary Sue* [online]. 2023 [cit. 2023-05-02]. Dostupné z: <https://www.themarysue.com/everyone-loves-ben-barnes-darkling-but-his-most-famous-role-is-one-that-doesnt-actually-exist/>

GRACELING-MOORE, Rose. Harry Potter: 10 Ways Dumbledore Was The Real Villain Of The Franchise. *Screen Rant* [online]. 2021 [cit. 2023-05-08]. Dostupné z: <https://screenrant.com/harry-potter-dumbledore-real-villain-franchise-explained/#he-gave-harry-to-the-dursleys-amp-didn-t-follow-up>

GRADY, Constance a Aja ROMANO. How Harry Potter changed the world. *Vox* [online]. 2018 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.vox.com/culture/2017/6/26/15856668/harry-potter-20th-anniversary-explained#:~:text=It%20changed%20the%20business%20model,build%20a%20business%20around%20it.>

HAMPTON, Rachele. The Best Harry Potter Novel Isn't Written by J.K. Rowling: It's queer, it's class-conscious, and it's 500,000 words-long. *Slate* [online]. 2021 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://slate.com/culture/2021/11/all-the-young-dudes-harry-potter-fanfic-wolfstar-tiktok.html>

CHITWOOD, Adam. 'The Mandalorian': Rosario Dawson Reveals How Fancasting Led to Her Role as Ahsoka Tano. *Collider* [online]. 2022 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://collider.com/the-mandalorian-rosario-dawson-ahsoka-tano-casting-explained/>

JACKSON, Gita. One of The Biggest Harry Potter Fanfics Still Holds Up In 2018. *Kotaku* [online]. 2018 [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://kotaku.com/one-of-the-biggest-harry-potter-fanfics-still-holds-up-1822668296>

JOHNSON, Amy. J.K. Rowling Loses Her Billionaire Status Because Of Being Too Generous. *LifeHack* [online]. 2016 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.lifehack.org/462821/j-k-rowling-loses-her-billionaire-status-because-of-being-too-generous>

JURGENSEN, John. Rewriting the Rules of Fiction. *The Wall Street Journal* [online]. 2006 [cit. 2023-04-15]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/SB115836001321164886>

MCKEE, Jake a Emily CHUDY. What has JK Rowling said about trans people?: The story of the Harry Potter author's views. *Pink News* [online]. 2023 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.thepinknews.com/2023/02/10/what-has-jk-rowling-said-about-transgender-people/>

MEDLEN, D.R. Is JK Rowling Racist? JK Rowling Naming Characters, Explained: Why did we ignore the red flags?. *The Mary Sue* [online]. 2023 [cit. 2023-04-08]. Dostupné z: <https://www.themarysue.com/is-jk-rowling-racist-jk-rowling-naming-characters-explained/>

MILLER, Leon. MCU Fancasting Led to John Krasinski's Mr. Fantastic Role in Doctor Strange 2. *CBR* [online]. 2022 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://www.cbr.com/mcu-fancasting-john-krasinski-mr-fantastic-doctor-strange-2/>

NEBENS, Richard. Marvel Producer Explains the Problem With MCU Fan-Castings. *The Direct* [online]. 2022 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://thedirect.com/article/marvel-fan-castings-mcu>

ROMANO, Aja. The Harry Potter universe still can't translate its gay subtext to text. It's a problem. *Vox* [online]. 2016 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.vox.com/2016/9/4/12534818/harry-potter-cursed-child-rowling-queerbaiting#:~:text=But%20then%2C%20in%202013%2C%20after,never%20been%20in%20love%20before.>

SULAGNA, Misra. The Subversive and Cathartic Act of 'Fancasting' Movies. *Wired* [online]. 2022 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://www.wired.com/2016/01/oscarssowwhite-the-subversive-and-cathartic-act-of-fancasting-movies/>

THOMAS, E. E., & STORNAIUOLO, A. Restorying the self: Bending toward textual justice. *Harvard Educational Review* [online]. 2016 [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://sites.bu.edu/summerliteracyinstitute/files/2017/05/Restorying-the-Self-Thomas-Stornailuolo.pdf>

WATERS, Darren. Rowling backs Potter fan fiction. *BBC News* [online]. 2004 [cit. 2023-05-10]. Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/entertainment/3753001.stm>

Ostatní internetové zdroje:

@bbqeveningss. In *TikTok* [online]. 6. 2. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@bbqeveningss/video/7197185504738069806?_r=1&_t=8bdQ1RG2xgp

@black.watson. In *TikTok* [online]. 5. 11. 2022 [cit. 2023-04-15] Dostupné z: https://www.tiktok.com/@black.watson/video/7162636593109536006?_r=1&_t=8c7oOQJvRlb&social_s_haring=v4

@ceoslia. In *TikTok* [online]. 4. 1. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z:
https://www.tiktok.com/@ceoslia/video/7184839396099656965?_r=1&_t=8bi4K8AlbhD

@cornwallsummer_. In *TikTok* [online]. 9. 1. 2023 [cit. 2023-04-15] Dostupné z:
https://www.tiktok.com/@cornwallsummer_/video/7186729947254246657?_r=1&_t=8bdRx4i6tGE

@dying.at.hogwarts. In *TikTok* [online]. 29. 11. 2022 [cit. 2023-04-27] Dostupné z:
https://www.tiktok.com/@dying.at.hogwarts/video/7171527684340583686?_r=1&_t=8bdSajUPyZv

@iamthepadfoot. In *TikTok* [online]. 17. 7. 2022 [cit. 2023-04-15] Dostupné z:
https://www.tiktok.com/@iamthepadfoot/video/7121125923797273857?_r=1&_t=8bdSsMV6ZKt

@mavleenedits. In *TikTok* [online]. 3. 3. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z:
https://www.tiktok.com/@mavleenedits/video/7206387093105298694?_r=1&_t=8bdRRsWGFOF

@moonsongwh0r3. In *TikTok* [online]. 26. 11. 2022 [cit. 2023-04-15] Dostupné z:
https://www.tiktok.com/@moonsongwh0r3/video/7170261834258337066?_r=1&_t=8bdSP6gsG1i

@moonyandtoasts. In *TikTok* [online]. 5. 8. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z:
https://www.tiktok.com/@moonyandtoasts/video/7128414312363724038?_r=1&_t=8bdSyHWAdSd

@mr_tellmeafucking_secret. In *TikTok* [online]. 27. 4. 2022 [cit. 2023-04-15] Dostupné z:
https://www.tiktok.com/@mr_tellmeafucking_secret/video/7091366372436905221?_r=1&_t=8bgevaO1lH9

@verbalspells. In *TikTok* [online]. 19. 4. 2023 [cit. 2023-04-27] Dostupné z: <https://www.tiktok.com/@verbalspells/video/7223727203282865434?r=1&t=8bdPeUYCwJP>

@WesNemo. In: *Twitter* [online]. 12. 4. 2023 [cit. 2023-05-09]. Dostupné z: <https://twitter.com/WesNemo/status/1646254711165665280?s=20>

ANELLI, Melissa. Timothy WHO as Lupin?. In: *The Leaky Cauldron* [online]. 14. 1. 2003 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.the-leaky-cauldron.org/2003/01/14/timothy-who-as-lupin/>

ANELLI, Melissa. WB rep on Sirius casting. In: *The Leaky Cauldron* [online]. 13. 1. 2003 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.the-leaky-cauldron.org/2003/01/13/wb-rep-on-sirius-casting/>

Elwyng-alcyone. The Case for R/S. In: *LiveJournal* [online]. 8. 8. 2003. [cit. 2023-04-10] Dostupné z: https://web.archive.org/web/20050305162545/http://www.livejournal.com/users/elwyng_alcyone/11152.html

Fog385. The Marauders |We Are Young. In: *YouTube* [online]. 22. 7. 2012 [cit. 2023-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=4bme4kpBU8s>

Jubil3e. The Queer Utopia od the Marauders Fandom. In: *YouTube* [online]. 8. 12. 2022. [cit. 2023-04-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=K1MffKSXxqY>

Lady586. Accidentally in love | James Potter/Lily Evans. In: *YouTube* [online]. 13. 10. 2012 [cit. 2023-05-04]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1--S8m1Spk>

MsKingBean89. All the Young Dudes. In: *Archive of Our Own* [online]. 2017-2018. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/10057010>

Nickisnotgreen. I've BeenFan Casted in a HarryPotter Fan Fiction. In: *YouTube* [online]. 9. 8. 2021 [cit. 2023-04-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=L2t488uVRiI>

Ohdeer007. In: *TikTok* [online]. 8. 11. 2021. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.tiktok.com/@ohdeer007/video/6995123788547411206?r=1&t=8blw2Wr7DYI>

OwlPostAgain. In: *Reddit*, r/harrypotter [online] 2015 [cit. 2023-04-09]. Dostupné z: https://www.reddit.com/r/harrypotter/comments/3awc1c/marlene_mckinnon/

r/harrypotter. In: *Reddit* [online] 2022 [cit. 2023-05-06]. Dostupné z: https://www.reddit.com/r/harrypotter/comments/wz31yu/marauders_fancast/

ROWLINGLIBRARY. In: *Twitter*. 11. 5. 2020. [cit. 2023-05-02]. Dostupné z: <https://twitter.com/rowlinglibrary/status/1259913527810195456?lang=en>

Still Watching Netflix. Jessie Mei and Ben Barnes Answer To A Nosy Cookie Jar. In: *Youtube* [online]. 17. 3. 2021 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ISgufakhTQg&t=83s>

Weasel-bee. Ben Barnes Talking About Sirius Black & His Hoqwarts House on Instagram Live. In: *Youtube* [online]. 21. 4. 2021 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=cUBowjYKpus>

WIRED. Andrew Garfield Answers the Web's Most Searched Questions. In: *Youtube* [online]. 7. 12. 2021 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=0zwNZJbM-Gw>

Wolfstarpotter. Ben Barnes' Instagram story on being Sirius. In: *Youtube* [online]. 18. 11. 2021 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://youtube.com/shorts/mKQ0Qd9Dgkc?feature=share>

Zeppazariel. Crimson Rivers. In: *Archive of Our Own* [online]. 2022. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/39760044>

6. Seznam obrázků

Obrázek 1: Alan Rickman v <i>Achates' Quest</i>	19
Obrázek 2: Henry Cavill jako Aegon Dobyvatel	20
Obrázky 3 a 4: Fancasty na postavu Nikolaje Lantsova.....	25
Obrázek 5: Fancasting seriálu <i>Avatar: Legenda o Aangovi</i>	26
Obrázek 6: Kánonické zobrazení Pobertů	37
Obrázek 7: Fanart od Laury Freeman.....	40
Obrázek 8: Snímek z fanouškovského filmu.....	41
Obrázek 9: Aaron Taylor-Johnson v <i>Nowhere Boy</i>	48
Obrázek 10: Reiky De Valk	49
Obrázek 11: Nicholas Green (nickisnotgreen)	49
Obrázek 12: Ben Barnes v <i>Dorian Gray</i>	50
Obrázek 13: Louis Partridge.....	51
Obrázek 14: Eren M. Güvercin	51
Obrázek 15: Andrew Garfield v <i>Neopouštěj mě</i>	52
Obrázek 16: Matthew Hitt.....	52
Obrázek 17: Dane DeHaan v <i>Zbav se svých miláčků</i>	53
Obrázek 18: Lewis Capaldi	55
Obrázek 19: Sophie Skelton v <i>Cizince</i>	56
Obrázek 20: Nora Mac	56
Obrázek 21: Timothée Chalamet v <i>Duně</i>	57

Obrázek 22: Louis Garrel	58
Obrázek 23: Sofia Bryant	60
Obrázek 24: Alicia Vikander	60
Obrázek 25: Fanart původních fancastů	61
Obrázek 26: Obálka fanfikce <i>The Life and Times</i>	61
Obrázek 27: Komiksový fanart	62
Obrázek 28: Snímek z videa zobrazující televizní vysílání.....	73
Obrázek 29: Fanart zobrazující estetiku Siriuse Blacka.....	76